

Dreptatea

PERIODIC AL PARTIDULUI NAȚIONAL ȚĂRĂNESC CREȘTIN DEMOCRAT

Legea bugetului de stat în Parlamentul României

Sesiunea parlamentară din acest an a debutat cu discutarea proiectului Legii bugetului de stat pe anul 1995 de către camerele reunite ale Parlamentului.

Ministerul de Finanțe a propus un buget de venituri în valoare de 14684 miliarde lei și de cheltuieli de 16616 miliarde lei cu un deficit de 1932 miliarde lei. Față de 1994 veniturile urmează să crească cu 49,7 % iar cheltuielile cu 43,7 %. Pe capite de cheltuieli apare însă o disproporție în creșterea acestora între cheltuielile social-culturale care urmează să fie majorate cu 37,4 % în timp ce acelea pentru ordinea publică vor crește cu 52,6 % iar cele pentru autoritățile publice cu 59,7 %. Se observă imediat slaba preocupare a actualului guvern pentru acțiunile sociale și de cultură dar grija deosebită pentru întărirea aparatului birocratic și represiv al statului.

La dezbaterile generale asupra Legii bugetului, din partea PNȚCD au luat cuvântul dl. senator Radu Vasile și dl. deputat Mircea Ciumara.

În intervenția sa dl. Mircea Ciumara a evidențiat că Proiectul de buget pentru 1995 dovedește că Guvernul s-a specializat în a ascunde defectele. De exemplu, o parte din impozitul pe salarii nu mai apare explicit în bugetul de stat (anume partea care se transferă către bugetele locale), pentru a ascunde că în continuare greul efortului fiscal îl suportă tot salariații, iar nu profiturile întreprinderilor. Raportul comisiilor celor două camere de buget-finanțe arată că numai la o singură centrală electrică sunt ascunse fonduri de 14 miliarde lei. În mod normal, o asemenea dovadă de rezerve ascunse, de întocmire nesinceră a bugetului, ar fi suficientă pentru returnarea proiectului de lege către Guvern. Cu siguranță că, dacă ar fi evidențiate toate rezervele ascunse s-ar găsi banii necesari pentru cultură, sănătate, învățământ, apărare și chiar industria extractivă.

Proiectul de buget menține toate defectele bugetelor postrevoluționare, pe care le-am menționat în anii anteriori, așa că nu le mai reiau. Deși Guvernul se laudă că a integrat în bugetul de stat 4 conturi speciale, se mențin încă excesiv de multe bugete paralele, unele fonduri speciale se înființează și în prezent, ceea ce nu permite o analiză temeinică a utilizării fondurilor. De exemplu, dacă vrei să știi câte fonduri sunt alocate pentru sănătate trebuie să aduni fondurile din bugetul de stat cu cele din fondul special pentru sănătate, cu cele din bugetele locale și cu creditele externe, ceea ce face practic imposibilă analiza temeinică a repartizării acestor fonduri pentru sănătate pe capite de cheltuieli. Proiectul de buget se bazează pe premise excesiv de optimiste în privința

veniturilor, ceea ce va lăsa fără acoperire financiară strict necesară pe parcursul anului unele activități, sau va forța la accelerarea inflației. Gradul foarte înalt de fiscalitate frânează inițiativele economice, conducând la nerealizarea prevederilor bazate pe impozitul pe profit și TVA. Politica generală antidemocratică a Guvernului ridică mari semne de întrebare privitoare la credibilitatea sa externă și la obținerea fondurilor din exterior avute în vedere la întocmirea proiectului de buget.

Proiectul de buget încalcă autonomia locală prin dirijarea strict centralizată a transferurilor și subvențiilor.

Experiența ultimilor ani denotă că Guvernul utilizează executarea silită a celor care nu plătesc impozitele pentru a favoriza concurența neloială a marilor întreprinderi de stat. Executarea silită este folosită numai împotriva micilor întreprinderi particulare, pe când marii datornici sunt menajați.

După dezbaterile generale lucrările celor două Camere ale Parlamentului s-au axat pe discutarea proiectului bugetului de stat pe articole.

Trecând la discutarea pe articole a proiectului legii de stat au luat cuvântul la diverse capite bugetare o serie de parlamentari ai partidului nostru.

Dl. deputat Barbu Pițigoi a cerut la:

Art. 7 - Suplimentarea bugetului Ministerului Învățământului cu 200 milioane lei în vederea dotării cu calculatoare a claselor de informatică ale liceului „Ion Mihalache” din Topoloveni. La anexele privind bugetul Ministerului Învățământului dl. deputat Costel Păunescu a cerut suplimentarea cheltuielilor de personal cu 195 miliarde lei pentru a acoperi diferențele de școlarizare ale personalului didactic începând cu 1 aprilie așa cum prevede Ordonanța Guvernului 39/1994. Ambele amendamente au fost respinse. Deputatul C. Păunescu a cerut ca cel puțin Guvernul să facă o precizare pur declarativă că fără a modifica ansamblul fondurilor bugetare va asigura totuși acest fond strict necesar de 195 miliarde lei pentru școlarizarea profesorilor. Și această solicitare a fost respinsă.

Art. 8 - Dl. deputat Ion Berciu a cerut suplimentarea bugetului pentru sănătate de la 1502 miliarde lei la nivelul de 2500 miliarde lei. Astfel procentul de 2,47% din PIB acordat sănătății va crește la 4% ca minim necesar pentru asigurarea unor prestații medicale eficiente.

Art. 9 - Care prevede cheltuielile pentru cultură și artă, dl. deputat acad. Gabriel Tepelea, președintele Comisiei de Cultură, a propus majorarea alocăției prevăzute de la buget cu 41 miliarde lei. Ca urmare a intervenției d-sale și a altor 11

parlamentari s-a obținut o majorare doar de 8,6 miliarde lei repartizați pentru TVR, Radiodifuziune, achiziții de cărți pentru biblioteci publice, achiziții muzeale ca și pentru finanțarea în continuare a unor investiții. Tot la acest articol dl. Ion Berciu a motivat cererea făcută pentru construirea unei săli polivalente la Alba Iulia destinată a găzdui festivitățile de sărbătorire a zilei de 1 Decembrie.

Pentru sporirea bugetului asociațiilor sportive universitare a intervenit la art. 10 deputatul Barbu

Pițigoi, care a cerut ca 1 miliard de lei să fie acordat acestora prin diminuarea sumei alocate Clubului Dinamo.

Art. 11 - Se referă la cheltuielile pentru gospodărirea comunală și locuințe, dl. deputat Mircea Munteanu a avut o intervenție de principiu arătând că față de importanța problemei locuințelor și a dotărilor edilitare necesare unei societăți civilizate sumele acestui capitol bugetar ar trebui să fie minimum duble.

(Continuare în pag. 16)

DIN SUMAR:

Doar noi putem salva economia românească!
dr. Mircea Ciumara

Pag. 4

REPERE

Pag. 6

Cine salvează de la faliment cultura sfeclei de zahăr?

Pag. 8-9

Prof. univ. dr. doc. Teofil Crăciun

La o zi după 6 martie 1945

Pag. 10

Poate rămâne ministru al învățământului un bătaus?

Pag. 12

Gheorghe Grigorecu

Reflecții asupra democrației creștine
Compromisul

Dinu Ghia

Pag. 14

RĂSPUNDEM CITITORILOR

1) Dlui Octavian Garea, jud. Giurgiu: Memoriul dvs. a fost înaintat Comisiei pentru Cercetarea Abuzurilor, Corupției și Petiții a Camerei Deputaților, înregistrat cu nr. 15600 din 15.02.1995 de la care urmează să primiți răspuns.

2) Dlui Ștefan Vergiliu, com. Calugăreni, jud. Giurgiu: Memoriul dvs. a fost înaintat Comisiei de Cercetare a Abuzurilor, Corupției și Petiții a Camerei Deputaților cu nr. 15654. Veți primi răspuns la domiciliu.

3) Dnei Nica Vera, București, str. Compozitorilor bl. 2, ap. 7 sector 4: Memoriul dvs. a fost depus la Comisia pentru Cercetarea Abuzurilor, Corupției și Petiții a Camerei Deputaților și a fost înregistrat cu nr. 15653 de la care veți primi răspuns.

4) Dlui Stroe N. Ion, com. Bujoreni, sat Otleni, jud. Vâlcea: Am analizat și am decis ca memoriul prezentat de dvs să-l înregistram la Comisia pentru

Cercetarea Abuzurilor, Corupției și Petiții a Camerei Deputaților cu nr. 15652 de la care veți primi răspuns în scris.

5) Dlui Teodoraș D-tru, Iași, str. Străpungerea Silvestru nr. 9, bl. C3, et. 6, ap. 25. Am primit corespondența expediată și vă putem comunica că pentru început ideile expuse de dvs merită să fie valorificate. Vă mulțumim pentru încredere.

6) Dlui Tint. I. Aiud, jud. Alba, str. Transilvaniei bl. D8, ap. 9: Am primit memoriul dvs și vă facem cunoscut că prin parlamentarii noștri vom face toate intervențiile posibile. Totodată memoriul l-am înregistrat la Comisia pentru Drepturile Omului, Minoritate și Culte și la Comisia pentru Cercetarea Abuzurilor cu nr. 15651 care vă va răspunde în scris.

7) Dlui Vezelovici G. Rm. Vâlcea, Zona Ostroveni, bl. A5, sc. B, et. 8, ap. 36: În legătură cu memoriul dvs vă

rugăm să luați legătura cu dl senator Șerban Săndulescu pe care-l găsiți vineri la sediul PNȚCD Râmnicul Vâlcea.

8) Dlui Ghe. Carametescu, Ostrovul Mare, jud. Mehedinți: Am primit corespondența dvs și vom ține cont de recomandările făcute. Vă mulțumim pentru încrederea acordată.

9) Dlui Gălnă Ștefan, Făurei, str. Florilor nr. 14, jud. Brăila: Am primit corespondența dvs. S-a luat legătura cu deputatul Marcu Liviu în vederea soluționării solicitării. Vă mulțumim.

10) Dlor I. O. Bănică, Iliescu N. Nicolae, 0408 Boteni, jud. Argeș: Am primit recomandările dvs. Le vom analiza cu mult discernământ. Vă mulțumim pentru receptivitate.

11) Dlui Ion V. Zăgan, membru de onoare al PNȚCD: Am primit memoriul dvs. Cu mult interes am analizat cele semnalate. Un "sfat bun" este întotdeauna binevenit, un sfat înțelept ne ajută. Vă mulțumim.

COMUNICAT

Sâmbătă 25 februarie 1995 a avut loc Adunarea Generală de alegere a Organizației municipale Sibiu al Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat. A fost ales Comitetul de Conducere compus din 21 de membri. A fost ales de asemenea, Biroul de Conducere compus din 5 membri.

Președinte al Organizației municipale Sibiu al PNȚCD a fost ales dl avocat Ioan Boborodea. Din Birou mai fac parte: dna dr. Minerva Boitan - vicepreședinte, dna prof. Carmen Dicu - secretar, dnii avocat Dan Condurat și studentul Adrian Ghisoiu - membri.

Conducerea PNȚCD Sibiu

Anunț

Topoloveni - 4 martie 1995

La Biserica din Topoloveni s-a oficiat sâmbătă, 4 martie, parastasul de pomenire a celui ce a fost marele om politic, conducător al PNȚ, ION MIHALACHE.

Slujba de pomenire a fost oficiată de un numeros și impresionant sobor de preoți cu aportul unui frumos cor bisericesc. Au venit să citească memoria acestui martir al neamului românesc, reprezentanți județului Argeș, președintele Comitetului Județean, Romeo Nanu, împreună cu o numeroasă delegație a Organizației de Femei Argeș, având ca președinte pe dna dr. Iacob și reprezentantul organizației de Elevi a PNȚCD din județ.

Deputatul de Argeș, dl Pitiș B., viceprimarul sectorului 4 al Capitalei, Ipate Gh., președintele Comitetului SAI al PNȚCD, dl Cezar Stănescu, Organizația Centrală de Femei a PNȚCD, Doina Alexandrescu, și-au manifestat alături de argeșeni respectul și recunoștința lor față de Ion Mihalache.

După oficierea slujbei religioase participanții au depus jerbe și o frumoasă coroană de flori la mormântul lui Ion Mihalache.

Doina ALEXANDRESCU

Ne-a părăsit cel care a fost dr. Coriolan Lupuțiu

Aflăm cu profundă durere înțetarea din viață a celui ce a fost dr. Coriolan Lupuțiu, vechi membru al Partidului Național Creștin Democrat. Și-a început activitatea în cadrul Tineretului Universitar PNȚ încă din anul 1944, fiind Șeful Organizației Facultății de Medicină Veterinară.

A suportat toate prigoanele regimului comunist și a activat în cadrul Partidului nostru până în ultimul moment.

A făcut parte din Delegația Permanentă a Partidului și a fost „membru de onoare” al acestui partid.

Nu a prețuit nici o clipă ca să-și îndeplinească toate îndatoririle care i-au fost solicitate de către partid.

Pe lângă activitatea sa politică a fost și un mare patriot.

Conducerea Partidului pierde prin dispariția lui, un strălucit membru de partid.

Dumnezeu să-l odihnească în pace!

Conducerea Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat

Eveniment la Alba Iulia

Sâmbătă, 18 martie, Școala Generală nr. 2 din orașul Alba Iulia va primi numele „Ion Berciu”. Ion Berciu s-a născut în anul 1904 și a decedat în 1986. Fondator al publicației științifice „Apulum”, director al muzeului „Unirii” din Alba Iulia, fruntas al Partidului Național Țărănesc, luptător anticomunist, deținut politic, tatăl actualului deputat PNȚCD de Alba cu același nume, Ion Berciu este prin întreaga sa activitate politică și culturală un exemplu demn de urmat.

La dezvelirea plăcii comemorative pentru fixarea evenimentului (orele 9) și la sesiunea de comunicări științifice care va urma (orele 10, în sala mică a Casei de cultură a sindicatelor) vor participa delegați ai conducerii PNȚCD, personalități ale vieții politice, un numeros public.

ANUNȚURI

■ Grupul parlamentar PNȚCD, Prefectura județului Brăila și Fundația „Hanns Seidel” organizează seminarul cu tema: „Experiența tranziției la economia de piață în Germania de Est și în țările din Europa Centrală și de Est”, în data de 10-12 martie 1995. Locul de desfășurare: municipiul Brăila - prefectura. Moderator: Liviu Neculai Marcu, deputat PNȚCD de Brăila. Organizator: Ochea Viorel, șef birou senatorial 131 București. Vor conferența: Liviu Neculai Marcu, deputat de Brăila; dr. Horst W. Kossack, Fundația „Hanns Seidel”; Ilie Lascu, prefectul județului Brăila; Manfred Paul Hertzog, prof. dr. (referent al Fundației „Hanns Seidel”); Varujan Vosganian, deputat; Nicolae Jantea, Președintele A.R.D.; Mircea Ciomara, deputat; Mircea Cosea, Ministru de Stat; Gheorghe Cristea, deputat; Radu Vasile, prof. dr., vicepreședintele Senatului României; Nicolae Bud, PUNR.

■ Organizația de Tineret a PNȚCD va organiza la Timișoara, în zilele de 18, 19, 20 și 21 martie, simpozionul cu tema: „Atelierele Toleranței”.

Înscriindu-se în cadrul proiectului „Implicarea tineretului în problema minorităților”, proiect finanțat de Consiliul European, manifestarea va marca și un an de la lansarea programului, cu care ocazie a fost invitată și formația de muzică pop „Indigoul sălbatic” din Halle, Germania. Coordonator de proiect, Eugen Gherga.

■ Sâmbătă, 11 martie 1995 orele 10, au loc alegeri la Organizația de Femei a Sectorului 4.

Alegerile se țin la sediul Central al PNȚCD din Bdul Regele Carol I nr. 34, în sala de ședințe.

Președinte,
Florica RAICA

■ Asociația Inginerilor PNȚCD organizează, la 14 martie 1995 orele 17, conferința-dezbateri susținută de către ing. N. Mărințu: Reconciliere națională. Conferința se va desfășura în sala de ședințe a Muzeului de Istorie al Municipiului București (Palatul Șuțu).

Comitetul

COMUNICAT

Sâmbătă, 25 februarie 1995 au avut loc la Biblioteca Universitară din Cluj alegeri la Organizația Județeană de Femei a PNȚCD.

Din partea conducerii partidului au participat doamnelor Florica Raica, președinta Organizației de Femei pe țară și Ruxandra Marinovici - membră în Biroul pe țară, care răspund de județul Cluj.

De asemenea, din partea Organizației Județene PNȚCD Cluj au participat domniile Radu Sirbu - vicepreședinte și Vili Vătcă - secretar general. Ca invitat a fost prezentă și doamna Maria Michiş - președinta Organizației de Femei Maramureș.

Doamna Florica Raica a adresat salutul conducerii PNȚCD și a subliniat faptul că Organizația de Femei Cluj este cea mai puternică dintre organizațiile județene de femei din țară.

Domnul Radu Sirbu a transmis mesajul Biroului Județean al PNȚCD ca Organizația de Femei să-și reia activitatea în sediu.

După citirea dărilor de seamă și epuizarea discuțiilor pe marginea ei, s-a trecut la alegerea noului Comitet și a Biroului.

În funcția de președinte a fost aleasă doamna Lia Lazăr Gheasim; secretar general - doamna Camelia Cristian iar, ca vicepreședinti, doamnelor Rodica Ceclan și Alexandra Nicoră.

Ruxandra MARINOVICI

Cititorii periodicului „Dreptatea” care doresc abonamente au următoarele posibilități:

a) Adresându-se redacției noastre din București, Calea Victoriei nr. 133, etaj 2, sector 1, tel: 6504125, fax: 6506444, cont de virament: 4510501106, BCR - SMB.

b) Adresându-se tuturor oficiilor PTTR din țară, menționând că periodicul „Dreptatea” figurează în catalogul RODIPET la poziția 2129.

Redacția și administrația:

Calea Victoriei nr. 133, etaj 2, tel.: 6504125, fax: 6506444, 70179, București, sector 1, Cont virament nr.: 4510501106 BCR filiala SMB.

Tehnoredactare computerizată:

Raluca Bobic,

Mariana Ioniță,

Mihaela Ivan,

Anca Firescu

Tiparul executat la TIPOREX
Calea Plevnei nr. 114, sector 1,
tel: 637.71.96

Sinteza conferinței de presă - 27 februarie 1995

În deschidere, dl. Radu Vasile a prezentat pe scurt câteva probleme legate de Bugetul pe 1995, arătând că PNTCD nu acceptă acest Buget, fiind nemulțumit de conținutul său, de modul cum a fost respectate propunerile de modificare ale Opoziției și consideră că proiectarea Bugetului este nerealistă în privința obținerii veniturilor bugetare și a menținerii ratei inflației. Singurul succes al opoziției în această privință l-a reprezentat acceptarea, după negocieri, a modificării Art. 20 privind repartizarea cotelor de cheltuieli pentru bugetele locale, în sensul unei descentralizări administrative.

Dl. Ion DIACONESCU a prezentat câteva comentarii asupra întâlnirii cu dl. Max Van der STOEP, comisar OSCE în Europa pentru Minorități Naționale, care a respins categoric principiul autonomiei regionale pe criterii etnice și a afirmat încă o dată că acordurile internaționale se referă la drepturi individuale, nu colective. Răspunzând la întrebarea unei ziariste, referitoare la modalitățile prin care PNTCD ar putea contracara declarațiile UDMR de la Târgu Mureș, dl. Ion DIACONESCU a afirmat că această contracarare constituie problema Guvernului, iar PNTCD poate doar să-și exprime opinia în această problemă. De asemenea, dl. Ion DIACONESCU a informat presa că în cursul acestei după-amiezi se va dezbate la camera deputaților o moțiune inițiată de PNTCD privind problema destituirii primarilor Opoziției.

Dl. Ion DIACONESCU a prezentat situația actuală din cadrul Convenției,

arătând că principalele puncte asupra cărora nu s-a căzut de acord la ultima sesiune a Convenției au fost: președinția dlui Emil CONSTANTINESCU, participarea formațiunilor aparținătoare și existența unor liste electorale unice. Dl. Ion DIACONESCU a afirmat că s-a stabilit ca, până la 22 martie 1995, toate formațiunile politice să prezinte candidații la președinția Convenției. De asemenea, liderul PNTCD consideră că participarea la alegerile locale și generale pe liste separate ar constitui o greșală deoarece ar duce la o dispersare a forțelor Opoziției, la adâncirea fărâmițării în teritoriu a Convenției și la pierderea voturilor electoratului care nu simpatizează cu un anumit partid politic, dar sprijină Opoziția. Dl. Ion DIACONESCU a arătat că în cadrul sesiunii de vineri, 24 februarie, a Comitetului Executiv al CDR, la care au participat doar formațiunile politice care au semnat actualul Protocol al Convenției, s-au rezolvat unele probleme tehnice și au fost examinate propunerile privind criteriile de alegere a candidatului Convenției la președinția țării, precum și unele materiale referitoare la lansarea unei strategii naționale de ieșire din criză, elaborate de către PNL-Quintus și de către departamentele Convenției. Dl. Ion DIACONESCU consideră că protocolul CDR va fi semnat și de alte formațiuni politice care încă nu l-au semnat, dar chiar dacă vor rămâne mai puține formațiuni politice în Convenție, aceasta va continua să fie viabilă.

Corina TIȚĂ

Conferință săptămânală OMC

„Echidistanța sindicatelor față de actul politic, în actuala conjunctură, este o imposibilitate“

Invitatul conferinței săptămânale a Organizației Municipale Centrale de joia 2 martie a fost dl. Victor Ciorbea, liderul Confederației Sindicatelor Democratice din România.

În stilul său de acum știut, simplu, lucid și precis, dl. Ciorbea a expus pe scurt câteva dintre problemele care se ridică la ora actuală în fața mișcării sindicale din România. După ce a descris istoricul mișcării sindicale din ultimii cinci ani, vorbitorul a încheiat cu concluzia că principalul țel trebuie să fie scăderea mișcării de sub influența puterii. În acest context, dl. Ciorbea a atras atenția că se impune o selecție riguroasă a cadrelor de conducere care să nu fie corupte, așa cum s-a întâmplat de exemplu în cazul „Frății“.

În altă ordine de idei, liderul Confederației Sindicatelor Democratice a mai declarat, parafrazându-l pe O. Paler, că echidistanța sindicatelor față de actul politic este o imposibilitate, ar fi ca o echidistanță între bine și rău. În acest sens, Confederația a întreprins și întreprinde acțiuni de a convinge cât mai multe sindicate din cadrul federațiilor supuse puterii să se desprindă de aceasta și să se alăture Confederației Sindicatelor Democratice și partidelor din opoziție. „Suntem convingiți - a adăugat dl. Ciorbea - că vom reuși să spargem această blocadă realizată împotriva noastră, și, în același timp, împotriva partidelor din opoziție. Acest lucru se va realiza numai dacă vom avea o Convenție Democratică unită și puternică, numai dacă aceasta (Convenția) va avea un

program politic adecvat și mai ales dacă va exista armata necesară de apostoli care să transmită acest mesaj în fiecare oraș, sat și cătun din țară“.

În continuare, a luat cuvântul dl. Barbu Pîlgoi, deputat PNTCD, care a informat asistența despre manevrele puterii în politica salarială prin crearea unor categorii privilegiate de salariați în dauna celorlalți.

În partea a doua a întrunirii, dl. Ciorbea a răspuns la întrebări. Cu acest prilej, d-sa a trecut în revistă unele aspecte privind tactica guvernului de a nesocoti protocoalele contractului colectiv de muncă pe țară, spargerea unității sindicale prin favorizarea în mod incorect a salariaților de la „Renel“ sau din minerit.

Referindu-se la colaborarea cu PNTCD, dl. Ciorbea a declarat următoarele: „Deși orice acțiune sindicală revendicativă are o puternică conotație politică vrând-nevrând, sindicatele fac politică socială, economică etc. Noi nu ne propunem să facem politică pură, întrucât nu urmărim cucerirea puterii în stat, așa cum urmăresc partidele politice. În rest, delimitarea absolută nu este posibilă, iar concluzura este nu numai cu putință, ci și necesară... În legătură cu prelucrarea de către noi a unor elemente din sfera doctrinei democrației creștine, ea este de dorit. În acest sens nu ascund că am avut mai multe discuții cu conducerea PNTCD-ului, în vederea conlucrării. Aceasta cu atât mai mult cu cât noul program al PNTCD situează acest partid în centrul și centrul-stângă al eșichierului politic. De asemenea, el se axează pe marile idei aflate la baza activității PNR din Transilvania și a PTR din vechiul Regat. Se încearcă redobândirea acelei dimensiuni sociale pe care o avea mai ales Partidul Țărănesc și al celui element firesc național pe care îl avea Partidul Național din Transilvania“.

Dan BĂNICĂ

Sinteza conferinței de presă a PNTCD din 6 martie 1995

Dl. Radu Vasile a prezentat poziția PNTCD față de Legea accelerării privatizării care se dezbate în prezent în Parlament, arătând că speră să fie acceptată problema retrocedării proprietății industriale, ceea ce ar putea duce la acceptarea propunerii retrocedării și în privința proprietății imobiliare, dar cu consecințe sociale deosebite. Singura soluție pentru a pune capăt birocrăției, corupției și a fenomenelor negative din economie, a arătat dl. Radu Vasile, este accelerarea privatizării și, atât timp cât statul rămâne singurul gestionar și administrator al economiei românești, reforma nu va putea fi realizată. Guvernul, consideră dl. Radu Vasile, se află prins între presiunile instituțiilor internaționale (FMI) și incapacitatea lor de a realiza cererile acestora. Dl. Radu Vasile a informat că vor fi dezbătute în continuare Legea concurenței la Senat și Legea insolabilității la Camera Deputaților. În condițiile escaladării cererilor de autonomie ale UDMR, dl. Radu Vasile a arătat că e posibilă o orientare a aceluiași partid spre partidul de guvernământ, acest partid considerându-se retras din CDR prin nesemnarea Protocolului actual al CDR.

Dl. Ion Diaconescu a arătat că

PNTCD nu are nimic împotriva creării Marii Coaliții, existând deja relații de colaborare și interese comune ale partidelor din Opoziție, dar CDR reprezintă un cartel electoral ce presupune participarea la alegeri comune și un candidat unic la președinție. Dl. Radu Vasile consideră că pentru câștigarea alegerilor din 1996 e necesară unitatea Opoziției, în Convenție și în afara acesteia.

Liderii PNTCD au menționat că astăzi se împlinesc 50 de ani de la începutul instaurării comunismului în România prin intermediul guvernului Dr. Petru Groza, cu participarea unor oameni politici din partidele burgheze. Dl. Ion Rațiu a arătat în același context că România a devenit victima imediată a înțelegerilor de la Yalta din februarie 1945.

Dl. Sorin Lepșa, deputat de Brașov, a prezentat câteva date asupra situației de la Brașov, informând că prefectul județului a înaintat către Consiliul Local un document identic cu cel instrumentat în cazul Moruzi pentru demiterea viceprimarului Cornel Popa (PNTCD), iar primarul orașului Sibiu este suspendat din funcție.

Corina TIȚĂ

Liga primarilor și consilierilor PNTCD

COMUNICAT

În ziua de 25.02.1995, consilieri, viceprimari și primari din județul Galați, întruniți în municipiul Tecuci, au constituit filiala județeană a Ligii Primarilor și Consilierilor PNTCD - organizație ce își propune instituționalizarea unor schimburi de experiență, promovarea ideilor noi validate în practică, înțurtoarea celor care au fost aleși în organele locale din partea PNTCD.

Preocupată de îmbunătățirea raporturilor dintre administrație și cetățeni, de faptul că nu se iau acele măsuri de natură a schimba în bine viața socială economică a României, cei prezenți solicită Parlamentului și Guvernului României adoptarea unor acte normative absolut necesare spre exemplu: Considerăm că sunt inacceptabile prevederile Legii 27/1994 - privind impozitele și taxele locale și Legea 34/1994, privind impozitul pe venitul agricol care lovește în inițiativa privată.

Este absolut necesară adoptarea unor acte normative privind patrimoniul unităților administrativ-teritoriale și bugetele locale. Fără a ști ce anume administrează și cu ce mijloace financiare primarii și consilierii locali nu pot îmbunătăți viața cetățenilor.

Considerăm că trebuie urgentată retrocedarea proprietăților abuziv naționalizate de regimul comunist. Dincolo de considerentele de natură reparatoare, acest lucru ar semnifica o rupere de vechia ideologie egalitaristă, ar marca o revenire la respectul pentru proprietate și ar fi un pas înainte în benefica acțiune de transfer a proprietății de la stat spre cei care au creat-o.

Pentru țărâniea lipsită încă de mijloace financiare proprii solicităm Guvernului României, să aplice prevederile Legii 83/1993 - privind stimularea agriculturii în așa fel ca unica gospodărie rurală să se poată consolida economic.

Privitor la proprietatea țărănească aflată în patrimoniul fostelor IAS-uri trebuie ca cetățenii îndreptățiți să poată opta între calitatea de proprietar imediat, locatar sau acționar și nu numai între ultimile două variante ca în prezent.

Considerăm că mai ales în mediul urban problema locativă a atins un prag critic, participând au luat în discuție modalitățile prin care cetățenii să aibă acces la o locuință cât mai ieftină și civilizată. În acest sens susținem cu tărie acțiunea noastră cu privire la ideea lansată „O casă pentru fiecare“, benefică tuturor cetățenilor apelând la sistemul bancar din România și punerea ei în practică cât mai curând posibil.

La sesiunea au participat consilieri și reprezentanți din partea PDSR, PNL, PL '93 și AFDPR.

Liga Primarilor și Consilierilor PNTCD
Președinte, Prof. dr. Iulian CREȚU

La alegerile din 2 aprilie 1995, pentru funcția de primar al municipiului Târgoviște va candida din partea Convenției Democratice din România domnul Teodor Băte

Filiala județeană Dâmbovița a Convenției Democratice din România și-a desemnat candidatul unic la alegerile pentru funcția de primar al municipiului Târgoviște, în persoana domnului inginer Teodor Băte, reprezentant al Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat. La scrutinul din cadrul Convenției au fost trei candidați, care au primit din partea celor 16 votanți (câte doi de la fiecare formațiune membră a Convenției) următoarele voturi: dl. inginer Teodor Băte, 9, apoi dl. avocat Adrian Chitescu (PAC), 5, iar dl. arhitect Florin Seltea (PNL-Quintus), 1. Menționăm că un vot a fost anulat. Au participat reprezentanți ai PNTCD, PAC, PNL-Quintus, FER, PL'93, PUD, AC și AFDPR.

Convenția Democratică din România
Filiala județeană Dâmbovița

Doar noi putem salva economia românească! (IV)

Privatizarea către salariați prezintă avantaje multiple. În primul rând, sporește coerența în muncă a salariaților. În al doilea rând, salariații își pot majora veniturile adăugând la salariu o anumită cotă de profit, ceea ce prezintă o mare importanță la actualul nivel de trai foarte scăzut al masei mari a salariaților. Dar cel mai important avantaj pentru situația actuală a României este că numai salariații sunt dispuși să facă sacrificii pentru a menține întreprinderea în funcțiune atunci când are rentabilitatea scăzută, din dorința de a-și păstra locurile de muncă. Majoritatea întreprinderilor românești vor avea încă mult timp o rentabilitate scăzută până se va reuși modernizarea lor, ceea ce face preferabilă privatizarea către salariați. Cu atât mai mult cât se vine și în timp, deoarece dorința manifestată de salariați de a deține acțiunile este foarte mare.

Un alt avantaj este că permite selecționarea în proporții de masă a persoanelor care au capacitate managerială. Iar acest aspect este foarte important astăzi în România, mai mult decât în țările vecine, deoarece nu dispunem de altă posibilitate de a selecționa.

Spre deosebire de metoda MEBEO, care a dat rezultate în Marea Britanie, SUA și alte țări cu un nivel de trai ridicat, PNTCD consideră necesar să se țină seama că în România veniturile salariale sunt foarte mici, deci că salariații nu dispun de economii suficiente pentru a cumpăra acțiuni pe cât ar dori, nu se pot angaja cu datorii la bănci prea mari, cu atât mai mult cu cât dobânzile sunt prohibitive. De aceea susținem ca acțiunile să fie vândute salariaților cu reduceri substanțiale de preț. De exemplu, se poate procedea ca în cazul vânzărilor de apartamente construite tot din fondurile statului evaluând întreprinderea pentru salarii și la prețurile din 1989.

Proprietatea de stat care predomină și în prezent în economia românească, s-a dovedit o frână a eficienței economice și a creșterii în continuare a producției. Mai întâi, pentru că administrarea bunurilor la nivel centralizat necesită un aparat birocratic costisitor și lipsit de mobilitate. Cheltuielile cu întreținerea armatei de supraveghetori măresc prea mult costul produselor, ceea ce le face necompetitive. Atunci când este necesar să se ia o decizie se cer foarte multe aprobări pe scară ierarhică, ceea ce consumă timp și de foarte multe ori, chiar dacă decizia finală este bună, ea nu se ia în timp util. Până se ia decizia în sistemul birocratic condițiile concrete din economie se schimbă, ceea ce face ca decizia deja luată să nu mai fie operantă și să fie necesară o altă decizie, care și ea vine cu întârzieri. Într-o muncă în întreprinderile private deja s-a adaptat și au ocupat piața. În al doilea rând, o de-a dreptul imposibilă ca la nivel central să se cunoască toate condițiile specifice, concrete, de care depinde o decizie corectă. La nivel central pot fi cunoscute numai problemele care privesc economia națională în ansamblu ei, dar nu și cele de care depinde fabricarea și comercializarea fiecăruia din milioanele de produse distincte. În al treilea rând, și cel mai important, deoarece statul preia întreaga responsabilitate, milioanele de cetățeni devin indiferenți, dacă nu chiar ostili față de bunurile proprietate de stat. Lipsa de interes a fiecăruia se adună la nivel de țară în pagube imense. Deoarece în adoptarea unei decizii sunt implicate mai multe nivele ierarhice, responsabilitatea personală pentru aceste decizii este cel mai adesea redusă, fiind împrăștiată între mai mulți decidenți. Stilul de muncă în care toată lumea pune umărul, dar nimeni nu răspunde concret, este deosebit de păgubitor. Cu atât mai mult cu cât cel vinovat de o decizie eronată nu riscă să suporte întreaga pagubă din proprietatea sa, datorită tuturor acestor motive producția națională nu mai poate să crească dacă proprietatea de stat continuă să fie predominantă.

Toată lumea declară în prezent că este de acord cu privatizarea, dar nu este indiferent cum se face aceasta. Dacă o anumită formă de privatizare nu elimină efectele predominanței proprietății de stat, sau le elimină în

condiții care generează probleme și mai mari, acea privatizare nu este utilă. De aceea nu este suficient să se facă oricum privatizarea, ci numai în formele care conduc la creșterea producției și eficienței economice. Mai mult, acolo unde proprietatea de stat se dovedește superioară celei private (cum ar fi cele de interes strategic național), privatizarea nici nu trebuie să se facă. Privatizarea nu este un scop în sine, ci un mijloc prin care se obține organizarea mai bună a activității economice și creșterea producției. Dacă economice și creșterea rezultat, privatizarea nu se justifică. Ea devine un mijloc de adevărată daunător. Guvernații actuali se laudă cu progresul privatizării în anumite domenii de activitate, dar nu spun nimic despre corectitudinea procedurilor utilizate de ei, despre efectele asupra producției. Dacă producția în loc să crească scade, operațiunile de privatizare pe care le efectuează sunt daunătoare societății, deci sunt reproșabile guvernului, iar nu motive de laudă.

Privatizarea către salariați generează responsabilitate pentru mai bună organizare a producției, modifică atitudinea față de protecția patrimoniului acestora, permite utilizarea informațiilor deținute de ei pentru a avea o atitudine mai favorabilă față de menținerea a cât mai multor locuri de muncă. Iar scopul statului în procesul privatizării trebuie să fie asigurarea a cât mai multor locuri de muncă. Nu este treaba statului să rentabilizeze întreprinderile. Aceasta intră în sarcina celor ce au cumpărat-o, iar ei vor fi mai interesați decât factorii de stat pentru ca își riscă proprii bani investiți. Nu este treaba statului să obțină cât mai mulți bani din vânzarea întreprinderilor. Adevăratul câștig al statului va fi după privatizare când va putea încasa mai multe impozite datorită creșterii profitului întreprinderilor. Oricum, statul nu a construit aceste întreprinderi din buzunarul miniștrilor, ci tot din buzunarul salariaților care au dreptul să cumpere mai ieftin. Când s-au construit fabricile, salariații nu au fost întrebați dacă sunt de acord să primească salarii mai mici sau să plătească impozite mai mari. Ei au fost deposedați de sumele investite în mod abuziv și au dreptul să reîntre în posesia acestor valori fără a le mai plăti a doua oară. Ei sunt datori să plătească o sumă mult mai mică, pentru acele investiții făcute din buzunarul altor cetățeni ai țării care nu sunt angajați în aceste întreprinderi. Este nedrept ca fabricile construite din banii întregii populații a țării să intre la prețuri derizorii în proprietatea numai a unui pumn de îmbogățiți pe timpul lui Ceaușescu și postrevoluționar. Împărțirea societății într-un mic grup de bogătași și o masă imensă de săraci nu va asigura nici stabilitatea socială, nici pe cea politică, nu va fi echitabilă, nu va permite o selecție corectă a celor cu competențe manageriale, nu va mări coerența necesară a salariaților în buna desfășurare a activității.

Bunurile aflate actualmente în proprietatea statului și care urmează a fi privatizate pot fi clasificate după proveniență în două categorii: a) bunuri furate în formă fizică de adevărații proprietari (indiferent dacă furtul este numit oficial naționalizare, confiscare, rechiziționare sau altfel, el tot furt este) și b) bunuri construite din acumulări forțate la bugetul statului totalitar, deci provenind dintr-un furt în formă valorică. Modul de privatizare a lor trebuie să difere, pe motive economice și juridice.

După cum arătam mai sus, pentru bunurile construite din acumulări la bugetul statului totalitar, care reprezintă partea covârșitoare a ceea ce urmează să se privatizeze, susținem ca privatizarea să se efectueze numai în acele forme care conduc la o mai bună organizare a activității economice în spiritul dreptății sociale. Aceste bunuri sunt proprietatea statului în calitate de reprezentant al societății și, de aceea, privatizarea lor trebuie să serească binelui societății în ansamblu ei. În nici un caz nu este vorba de bunuri ale nimănui care pot fi risipite. Cei care le risipește se fac vinovați de furt sau de dezastrul economiei naționale, fapte incriminabile legal.

Bunurile furate în formă fizică au o pondere foarte mică în totalul valorilor ce urmează a fi privatizate. Agitația pe motive politice ce se face în jurul acestei probleme dă o impresie distorsionată asupra importanței lor. Unele dintre ele și-au modificat cinci decenii, forma fizică în ultimele restituiri lor. Ceea ce face imposibilă restituirea lor. În aceste cazuri, dacă proprietarii ar fi în posesia lor, ar fi solicitat un efort al acțiunii, nu ar fi solicitat un efort al bugetului statului, s-ar închela niște conflicte juridice și s-ar crea surse suplimentare pentru accelerarea privatizării. Ar fi în posesia lor un act de dreptate, dar și cu profundă înțelegere ecologică, după cum arăt mai jos. În toate cazurile în care bunurile furate continuă să existe și nu au suferit mari modificări ale formei lor funcționale și de existență, noi susținem restituirea imediată către proprietarii de drept.

Faptul că o persoană a reușit să acumuleze bunuri sau capital în condiții legale reprezintă o dovadă de competență în administrarea propriilor venituri. Trăind în condiții similare, să spunem în perioada interbelică, unele persoane au reușit să acumuleze clădiri, terenuri, întreprinderi etc., dovadă dexteritate în administrarea propriilor venituri și spirit de economie, iar alte persoane au consumat întregul venit, dovadă lipsă de interes pentru acumularea, sau chiar au înstrăinat bunurile ce le-au intrat în proprietate pe diferite căi. Existența proprietății este un adevărat "certificat" de bun gospodar, de bun întreprinzător într-o economie de piață. Cum în ultimele decenii, cetățenii României nu au avut posibilitatea să-și manifeste și dezvolte aptitudinile antreprenoriale, iar acum trebuie să căutăm persoanele cu asemenea aptitudini, primii care pot fi așezați în vedere sunt cei care le-au dovedit înainte de perioada totalitară. Restituirea bunurilor furate de statul totalitar este un act de raționalitate economică.

20) Aproape în toate domeniile de activitate datorită mecanizării și a altor elemente de progres tehnic, în activitatea unui salariat a scăzut ponderea efortului fizic și a crescut importanța efortului nervos. Datorită acestui fapt pot apărea mai dese momente de lipsă de concentrare suficientă a atenției generatoare de accidente. Datorită creșterii gradului de mecanizare a muncii un accident conduce la pagube mult mai mari în prezent decât în trecut. Când lucrătorul utilizează numai scule simple - ciocan, dală, fierăstrău etc. - în caz de neatenție scula strică și se impută la salariat. De data aceasta un singur salariat poate provoca prin neatenție pagube imense, de multe miliarde, care nu mai pot fi recuperate din salariu în întregime nici dacă plătește până la pensie. Deoarece pagubele nu mai pot fi recuperate, se impun în mod deosebit măsuri de prevenire. Pierderile de victime și infirmitățile provocate de un singur accident sunt mult mai mari în prezent, patronii fiind obligați, în afară de considerentele umane, să ia în

calcul și despăgubirile pentru salariați vătămați în timpul producției, ceea ce stimulează mai mult prevenirea accidentelor. Pentru a mări capacitatea de concentrare a atenției în timpul producției s-a redus durata săptămânii și zilei de lucru până la limita la care nu apare epuizare și s-au inventat tot felul de forme de concentrare a salariaților în buna desfășurare a activității. Alături de modificarea formelor de salarizare și primire, participarea salariaților la deținerea de acțiuni este impusă ca necesitate în toată lumea.

21) Pe considerente populiste, sub haină morală, se susține distribuția de acțiuni către toți cetățenii majori. Motivul real este electoral, pentru că se promite distribuția de acțiuni către toți cei cu drept de vot. Oricine poate face calculul și verifica ce înseamnă ca lei deținut sub formă de acțiuni aduce în cel mai bun caz un venit anual egal cu al treisprezecelea salariu. Ceea ce îi interesează pe cetățeni este venitul anual, iar nu forma în care îl obține. Nimeni nu împiedică guvernul să din considerente morale să acorde salariaților din instituțiile bugetare și pensionarii în mod explicit un salariu sau o pensie în plus pe an. Nu are rost să dau pensionarului prin distribuția de acțiuni gratuite și riscul pentru deciziile eronate în administrarea unei întreprinderi. Acest risc să-și asume statul, iar nu pensionarul sau violențistul din farmacia, deoarece ei nu au informațiile necesare pentru a influența deciziile de administrare a întreprinderilor productive.

22) În celelalte țări europene foste socialiste au fost permise micile întreprinderi private cu mult înainte de 1989. De aceea ei au putut să-și formeze în proporții de masă managerii de întreprinderi private. Românii au fost lipsiți de această posibilitate.

23) La începutul perioadei postbelice numărul de produse distincte din economia națională era mult mai mic, ceea ce a făcut suportabilă câteva decenii o administrare centralizată într-o economie închisă. Deschiderea economiei naționale către piața externă și diversificarea considerabilă a gamei produselor a făcut din ce în ce mai insuportabilă menținerea centralizată a deciziilor economice.

24) Fiecare știe că într-un fel era privit cel prins furând din întreprinderea de stat și în alt fel cel prins furând de la vecinul de apartament.

25) Trecerea în proprietatea statului se numește etatizare. Dacă etatizarea se face contra unei corecte despăgubiri, ea se numește naționalizare. Dacă se face fără despăgubire, se numește confiscare. Dacă bunurile au fost luate sub pretextul unui act legislativ de naționalizare, dar nu s-a plătit o justă despăgubire (integral și la prețuri corecte), practic a fost transformată în confiscare, deci nu se mai interzice pe actul normativ de naționalizare. În aceste cazuri etatizarea s-a făcut fără nici o bază legală. În cazurile de confiscare dacă temeiul legal invocat la timpul respectiv nu este recunoscut drept culpă, inculparea anumitor fapte fiind considerată nelegitimă, confiscarea devine abuzivă și nulă de drept.

dr. Mircea CIUMARA

Semnal

În ziua de 23 februarie 1995, Biblioteca Mihai Eminescu din București a găzduit lansarea unei cărți de mare interes pentru publicul doritor să cunoască și să înțeleagă mecanismele

specifice economiei de piață: „Monedă și politică fiscală” de prof. univ. dr. Radu Vasile, apărută la Editura „Uranus”.

Serisă într-un stil alert și într-un limbaj accesibil, cartea reușește să clarifice unele noțiuni, concepte și mecanisme fundamentale ale economiei de piață. După o primă parte în care se prezintă unele exemple concrete de politici monetare și fiscale, autorul analizează câteva modele esențiale de gândire economică: liberalism, keynesianism, monetarism etc.

La lansare a participat un numeros public: economiști, cadre universitare, oameni politici, studenți. Dintre cei ce au luat cuvântul pentru a prezenta volumul și pe autorul lui amintim: Ion Diaconescu (primvicepreședinte al PNTCD), Ion Rațiu (vicepreședinte PNTCD), Constantin Ionete (director general al Institutului de Cercetări Economice), Ioan Popa (decan al Facultății R.E.I. - A.S.E.), Nicușor Constantinescu și Corneli Gorcea (secretari de stat la Ministerul Finanțelor), Ioan Ghizdeanu (din partea domnului Mircea Coșea, președintele Consiliului de Reformă), precum și dl. Dumitru Ioncică (patronul Editurii „Uranus”).

Al. Mirel

Integrarea europeană condiționată de infrastructură

Integrarea României în organismele europene trebuie să constituie un act fundamental pentru dezvoltarea națiunii noastre. Istoriceste ni se oferă pentru a doua oară șansa - prima dată în 1918 - de a fi recunoscută vocația noastră de popor latin, chemat să asigure odată cu respectarea libertăților democratice și construirea unei infrastructuri, cadrul fizic de desfășurare al vieții, pe măsura exigențelor civilizației contemporane avansate.

Față de varietatea de tradiții, implicând diferențierea culturilor și a mentalităților, Consiliul Europei condiționează în mare măsură cuprinderea în formațiunile sale, de consemnarea unui standard ridicat de viață. Pentru că, întocmai vaselor comunicante, dialogul partenerial devine mai echilibrat, când nivelul de trai al populațiilor se situează la cote egale sau măcar comparabile. Analizând din punct de vedere tehnic bunăstarea țărilor dezvoltate, explicația ei se bazează tocmai pe existența unei infrastructuri solide, capabile să înlesnească o mare operativitate activităților umane. Pentru clarificare s-a schematizat

mai jos conținutul noțiunii de infrastructură, alcătuit în principal din cinci compartimente: căi de transport, mijloace de comunicație, dotări edilitare, dotări energetice și instalațiile de protecție. Reiese în mod vădit că înzestrarea cu un număr mare de obiective, făcând parte din această schemă, poate produce o creștere sensibilă a calității vieții în țara noastră. Să ne gândim la avantajele antrenate de punerea în funcțiune a unui tren de mare viteză, acoperind distanța București-Cluj în mai puțin de trei ore, sau la câștigurile pe care le-ar aduce scurtarea traseului de cale ferată Brașov-Buzău-Galați, punându-se în funcțiune tunelul de la Telu. Ce economii de timp și bani s-ar obține înlocuind traseele în serpentină ale șoselelor noastre cu autostrăzi de mică declivitate, legând direct versanții dealurilor prin perforări de tunele și construirea de viaducte cu deschideri mari. De altfel, pe plan internațional căile de transport și mijloacele de comunicație sunt caracteristice programelor de investiții ale țărilor în curs de dezvoltare sau chiar dezvoltate;

mobilitatea asigurată persoanelor și mărfurilor precum și informația la zi fiind apreciate ca atribuțiile de preț ale lumii contemporane.

În digresiune țin să arăt că Finlanda a programat recent construcția unei autostrăzi în valoare de 56 milioane \$, iar Coreea de Sud, cu un teritoriu mai mic cu jumătate față de al nostru, și-a propus execuția unei căi ferate pentru trenuri de mare viteză în valoare de 8 miliarde \$ în timp ce, în mod ridicol, bugetul nostru pe 1995 prevede: (I) construirea unor porțiuni de autostradă pe ruta București-Constanța în valoare de 6,5 miliarde lei (echivalent la prețul internațional la 3-4 km de autostradă), iar (II) la capitolul căi ferate realizarea unor porțiuni noi de cale ferată în valoare totală de 1,2 miliarde lei, echivalând la prețul internațional cu 2-3 km de linie de mare viteză.

Particularizând în continuare comentariul la specificul românesc, o adevărată binecuvântare ar reprezenta executarea instalațiilor necesare alimentării cu apă și canalizări, care se cer amplificate și modernizate în orașe și municipii și prevăzute ca dotări noi în incinta comunelor și satelor. Pentru confortul cetățenilor și asigurarea randamentului întreprinderilor devin importante investițiile destinate să transforme resursele naturale tradiționale și cele neconvenționale (vânt, soare, căldură geotermală) în energie de consum (electricitate, apă caldă...).

Punerea în operă a unor proiecte de anvergură necesară să conducă la o ameliorare semnificativă a condițiilor de viață mai prezintă și avantajul creerii unui număr mare de locuri de muncă, deplasate din centrele aglomerate, multe dintre ele nereclamând o calificare specializată. (Tactica redresării economice prin dotări de infrastructură a condus la succesul planului New Deal imaginat de președintele Roosevelt).

În încheiere la datele expuse, consider de reținut următoarele concluzii:

- cheia înfăptuirii unor obiective majore de infrastructură stă în contestabil în voința poporului, forțele politice conștiente fiind chemate să-l convingă de beneficiile dar și de eforturile legate de un asemenea demers.

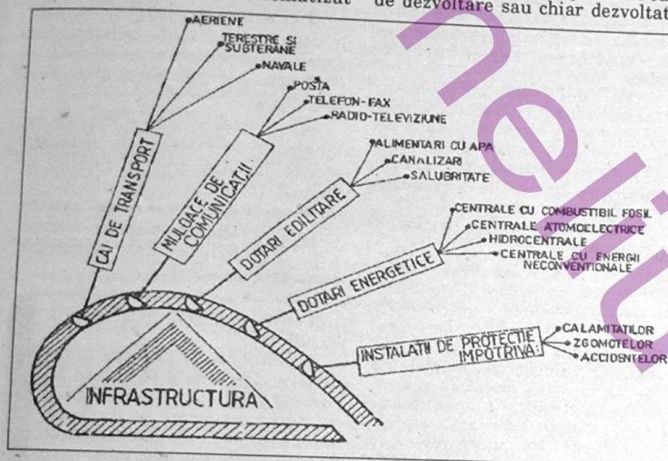
- programul eșalonat în timp vizând noile dotări și modernizări ale infrastructurii trebuie încredințat unui Consiliu Tehnic pentru Cercetare-Dezvoltare - de tipul celor care funcționează în statele avansate - având misiunea să coordoneze întocmirea studiilor de oportunitate și a proiectelor de fezabilitate (Know-Why) pentru fiecare din compartimentele infrastructurii.

- dacă nu dispunem deocamdată de fondurile necesare unor investiții de amploare, considerăm foarte indicat să fie elaborate, la numai 5% din costul obiectivelor, proiectele de execuție aferente, bine studiate (Know-Why), care odată cu economiile antrenate de timpul mărit de reflecție, ar menține și perfecționa elita de proiectanți rămasă, în mare parte, fără lucru.

- existența documentațiilor ar conferi credibilitate pentru lansarea de împrumuturi în țară și străinătate, constituind motivații pertinente pentru atragerea întreprinzătorilor străini. Ne referim la exemplul Japoniei care a plasat în Europa un procent de 25 din valoarea investițiilor sale.

- cu tot calmul pretins față de superficialitatea tratării și lipsa de convergență ale măsurilor preconizate de actualul guvern, referitor la dezvoltarea infrastructurii din țara noastră. O infrastructură consistentă ne poate redresa economic, aduce bunăstarea în casele cetățenilor și furniza argumente pentru câștigarea considerației de europeni.

Mircea MIHĂILESCU

Privatizare

În revista „Global Issues in Transition” nr. 7/1994, dl. Andrew Ewing, de la Banca Mondială, dna Barbara W. Lee, reprezentanta Băncii Mondiale în Lituania ca specialistă pentru privatizare și dl. Roger Leeds profesor la Universitatea John Hopkins din Washington, tratează, în nume propriu, necesitatea accelerării privatizării în țările din centrul și estul Europei, inclusiv din fosta Uniune Sovietică.

Astfel, cei trei autori analizează următoarele metode de privatizare folosite și anume:

1. Privatizarea micilor întreprinderi

Este cel mai ușor de realizat și fără costuri prea mari pentru populație și prima măsură a guvernelor este de a elabora legislația respectivă.

În țările din centrul Europei și cele trei țări Baltice înainte de începerea privatizării, s-au restituit micile întreprinderi foștilor proprietari care nu au fost despăgubiți la timpul respectiv.

Mărirea întreprinderilor privatizate este în funcție de numărul

salariaților sau de suprafața ocupată și se prevede ca pe o perioadă de cel puțin un an să rămână la același profil și să păstreze vechiul personal tehnico-administrativ.

Se prezintă, în tabelul alăturat, un număr de 10 țări și totalul micilor întreprinderi privatizate la nivelul anului 1992 (sunt împreună Cehia și Slovacia).

Bulgaria	100
Cehoslovacia	20000
Estonia	1500
Ungaria	70000
Letonia	200
Lituania	1200
Mongolia	1600
Polonia	100000
România	700
Rusia	6700

2. Privatizarea în masă

Deoarece majoritatea cetățenilor nu au resurse financiare, pentru cumpărarea întreprinderilor, se folosește restituirea unei cote părți din valoarea lor către cei care dețin certificate (cupoane) de valoare.

În acest fel toți locuitorii, care au implinit 18 ani, pot cumpăra o parte din valoarea întreprinderilor de stat scoase la privatizare. Cota, din

valoarea patrimoniului de stat care poate fi cumpărată, diferă de la țară la țară (astfel în Polonia, este de 20-50%).

Această metodă, pe termen scurt este avantajoasă, dar pe termen mediu pot apare surprize. Această variantă s-a aplicat eficient în prima fază (anul 1992) în Cehoslovacia, unde s-au privatizat 400 întreprinderi mari, Mongolia cu 1601 întreprinderi mici și 344 întreprinderi mari și Lituania cu majoritatea întreprinderilor mari și mici și a majorității locuințelor.

3. Privatizarea sectorială

Este metoda de privatizare pe ramuri industriale.

Această variantă este mai nouă și are ca scop îmbunătățirea eficienței privatizării. În acest fel numărul de specialiști necesari este mai mic, decât pentru fiecare întreprindere în parte, mai ales dacă sunt necesari specialiști străini. După ce se termină cu un sector se poate începe cu alt sector industrial.

În cadrul sectorului industrial respectiv se pot stabili prioritățile întreprinderilor care trebuie privatizate și anume cele mai

rentabile. De asemenea cele care sunt insolubile și trebuie lichidate.

După ce se termină cu un sector se poate începe privatizarea cu alt sector industrial.

Prin această metodă guvernele țărilor respective au o privire de ansamblu mai bună, în sensul că pot începe privatizarea cu sectoarele cele mai rentabile, pot trata mai eficient cu eventualei cumpărători străini. În prealabil este necesar ca specialiștii să elaboreze o analiză diagnostic privind starea întreprinderilor din cadrul sectorului.

Experiența cea mai bună o are Polonia care în anul 1991 a lansat 20 programe sectoriale de privatizare pentru 500 întreprinderi, din care s-au realizat 5.

În final autorii trag concluzia că cele mai fracvente critici asupra privatizării sunt referitoare la încetinirea privatizării.

Fără o privatizare masivă nu se pot îmbunătăți performanțele întreprinderilor.

Oricare variantă de privatizare este legată, în special, de dificultăți de ordin politic, social și economic.

Ing. Mihai PETRESCU

Relațiile PNȚCD cu sindicatele

1. P.N.Ț.C.D. privește sindicatele ca una din cele mai însemnate instituții neguvernamentale. Pentru a împiedica reînnoirea lor la statutul de „cură de transmisie” care le fusese destinat în trecutul regim, PNȚCD încurajează și sprijină constituirea de sindicate autentice independente și reprezentative, care să lupte cu responsabilitate pentru interesele materiale și sociale ale membrilor lor.

2. În același timp, experiența celor cinci ani de „tranziție” a arătat că, în condițiile în care statul este în continuare patronul celei mai mari părți din avuția națională și când, deci, politica economică este în primul rând opțiune politică, a pretinde sindicatelor „apolitismul” și a accepta aceasta este fie o ipocrizie, fie o iluzie: ineficiența unei bune părți din lupta sindicatelor pentru - cel puțin - menținerea nivelului de trai al membrilor de rând și reducerea șomajului se datorează tocmai acestei optici deformate.

3. În această situație, fără a propune sindicatelor să părăsească contextul lor specific și legal de luptă pentru a se angaja în politică, PNȚCD socotește că a venit momentul ca ele să-și manifeste acordul formal și public cu acele programe politice și cu acele partide care deschid cele mai bune și mai autentice perspective societății românești și care, totodată, prin ideologia lor socială sunt cele mai apropiate de aspirațiile membrilor

de sindicate.

Din această perspectivă, PNȚCD consideră necesar să-și afirme disponibilitatea de colaborare cu sindicatele pe baza principiilor sale creștin-democrate, al tradiției proprii de dreptate economică și socială și a programului prezent.

4. PNȚCD este hotărât să sprijine, pe baza unor acorduri formale, revendicările justificate ale sindicatelor, fie prin propuneri legislative, fie prin interpellări parlamentare, fie prin constituirea unor grupuri de sprijin la nivel central și local. PNȚCD este interesat, mai ales, în sprijinirea reciprocă împotriva încercărilor de presiune și timorări administrative care ar putea să aibă loc, sau chiar au loc, din partea Puterii și a mandatarilor ei de la diverse niveluri.

5. În același timp, PNȚCD consideră că, pentru sectorul bugetar, trebuie să sprijine afirmarea și consolidarea, în condițiile legii, a unor sindicate independente, hotărâte să lupte împotriva acelor consilii de administrație și împotriva acelei birocratii care tinde să folosească banul public și pozițiile deținute în interesul propriu și nu în cel, mai general, al instituției și al forței de muncă angajate. De asemenea, trebuie să se prevadă obligativitatea negocierii prin contract colectiv de muncă a tuturor condițiilor de muncă și salarizare a personalului bugetar.

Munca și piața muncii. Șomajul

1. Munca este un drept individualizat al persoanei umane materializat prin contribuția la producerea de bunuri și servicii, recunoscute social, și care reprezintă o sursă de venit pentru cel ce o prestează.

P.N.Ț.C.D. recunoaște dreptul de proprietate al individului asupra propriei munci și, în acest sens, dreptul de ridicare a calificării profesionale și dreptul de a beneficia de negocieri colective privind condițiile de muncă și salarizare.

Raportul dintre cererea și oferta de forță de muncă pe piața muncii a condus, exploziv, la existența a peste un milion de șomeri în România, fără a mai pune la socoteală șomajul mascat, prin utilizarea incompletă sau sub valoarea calificării a forței de muncă.

2. PNȚCD va încuraja reglarea și echilibrarea pieței muncii prin:

- reanalizarea și corelarea pe baze reale a relativei nevoi sociale - structura sistemului de învățământ;

- evidențierea și încurajarea unor noi domenii de activitate cu șanse reale de dezvoltare pe termen mediu și lung;

- descurajarea tendințelor de specializare îngustă a personalului, acolo și atunci când acest lucru este posibil.

3. Partidul nostru nu se resemnează cu existența dezechilibrelor pe piața muncii și cu șomajul de masă. Pentru a combate șomajul propunem:

- restructurarea rapidă a agenților economici pentru corelarea producției cu nevoile reale ale consumatorilor;

- privatizarea, ca mijloc de eficientizare a întreprinderilor și creșterea a producției de bunuri și servicii;

- sprijinirea întreprinderilor mici și mijlocii, îndeosebi din sectorul privat, cu o mare flexibilitate în adaptarea la economia de piață;

- impulsivitatea dezvoltării sectorului terțiar, al serviciilor, ținând seama că în România ponderea lor este extrem de redusă (sub 30% din forța de muncă ocupată);

- elaborarea unui cadru legislativ menit să împiedice specularea forței de muncă;

- programe prioritare pentru integrarea economică a tinerilor absolvenți;

- programe eficiente de calificare și conversie profesională pentru adaptarea la piața muncii;

- programe de investiții în infrastructură (construcții de locuințe, spitale, autostrăzi, turism, alimentație cu apă și canalizări etc.);

- acordarea de credite și consultanță specifică șomerilor în vederea reorientării lor ca liber întreprinzători;

- studierea legislației comunitare în domeniul muncii în vederea unor angajamente pe piața internațională;

- aplicarea unui sistem flexibil de pensionare;

- aplicarea diferențiată a ajutorului de șomaj și de asistență socială, favorizând pe cei cuprinși în forme de recalificare;

- programe specifice pentru integrarea socială a șomerilor, inclusiv prin posibilitatea unor contracte temporare de muncă.

1. PNȚCD are în vedere protecția socială a grupurilor și persoanelor vulnerabile, o asistență socială adecvată, orientată și exercitată în sprijinul celor autentici dezavantajați. Acordarea ajutoarelor de stat trebuie să revină cu prioritate categoriilor defavorizate natural sau/si social (vârstnici, bolnavi cronici, persoane cu handicap, orfani etc.).

2. Alături de tineret, pensionarii constituie categoria socială cea mai puternic lovită de criza tranziției. Cei mai mulți au ajuns, după o viață de muncă cinstită, să se gândească cu neliniște la ziua

indexarea salariilor și cea a pensiilor;

- acordarea de facilități pensionarilor - în primul rând prin reducerea tarifelor - la servicii și prestări sociale care țin de domeniul public (inclusiv la consumurile de curent electric, apă, gaz metan etc.), cel puțin până când societatea românească va ieși din criza de tranziție;

- încurajarea de către stat - îndeosebi prin acordarea de facilități, scutiri de impozite etc. - a pensionarilor care, individual sau în asocieri, găsesc posibilitatea ca,

Protecția socială. Pensii și pensionari

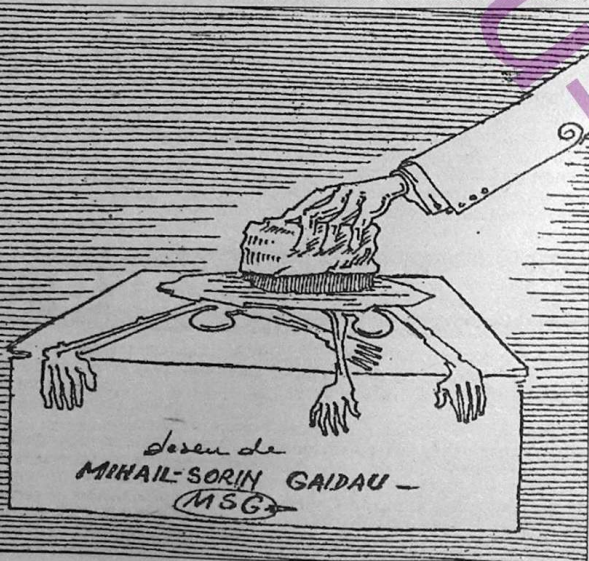
de mâine, dacă nu chiar cu spaimă la cea de azi. Sistemul nedrept de stabilire a pensiilor, o indexare insuficientă care mărește decalajul între prețurile produselor de strictă necesitate și puterea de cumpărare a pensionarilor, un evident dezechilibru între pensiile mai vechi și cele mai recente face ca cea mai mare parte a pensionarilor să-și ducă zilele aproape de pragul sărăciei sau sub el. Conștient de această mare dramă socială, PNȚCD consideră necesare următoarele măsuri:

- restructurarea generală a sistemului pensiilor, astfel încât să dispară diferențele între pensiile vechi și cele noi, precum și între

printr-o activitate socială utilă, să-și completeze veniturile;

- reformarea, în perspectivă, a întregului sistem de protecție socială, inclusiv prin apariția unor bănci și instituții de credit private destinate în exclusivitate asigurării sociale; astfel, cetățenii înșiși, printr-o contribuție semnificativă în perioada de activitate, pot să-și asigure bugetul destinat unei bătrâneți lipsite de griji, concomitent cu alocarea de către stat a unor sume anume destinate acestui scop;

- posibilitatea achiziționării cu plata în rate, în anumite condiții și pentru anumite produse.

Timpul liber

1. În condițiile de muncă ale societății moderne, fiecare om are dreptul să-și petreacă timpul liber după cum dorește, fără a fi împiedicat să adopte o anumită inițiativă sau să adere la anumite grupări culturale, sportive sau turistice. Statul trebuie numai să sprijine inițiativele individuale sau de grup, dar fără a institui birocratia „administrării” timpului liber.

II. PNȚCD își propune să așeze pe baze noi atât educația fizică și activitatea sportivă de masă, cât și activitatea sportivă de performanță prin:

- garantarea autonomiei grupărilor sportive;
- asigurarea finanțării prin bugetul de stat, bugetele locale, donații, sponsorizări, reducere de impozite, alte surse;
- asigurarea unei baze materiale la nivel internațional și dotarea acesteia cu echipamente specifice;
- modernizarea învățământului de specialitate;
- programe competiționale interne și internaționale;
- reglementarea statutului socio-profesional al sportivului de performanță.

Legea învățământului

Evoluție. Continut. Aprecieri (IV)

În cele trei articole precedente am prezentat evoluția Legii învățământului (de la faza de proiect până la adoptarea ei în Camera Deputaților) și conținutul ei - aspecte pozitive și o parte din cele negative. Vom încheia cu acestea din urmă, și, de asemenea, cu poziția noastră de ansamblu.

În asigurarea autonomiei universitare, art. 93, pare satisfăcător: „Accesul în spațiul universitar este permis numai în condițiile stabilite prin Carta universitară sau prin lege.” Considerăm că acest text ar trebui precedat de afirmarea clară și categorică a principiului din care emana: „Spațiul universitar este inviolabil.” Amintim că așa procedea actuala Constituție a țării când legisla libertatea individuală (art. 23), inviolabilitatea domiciliului (art. 27), dreptul de vot (art. 34) ș.a.; enunță mai întâi principiul general și după aceea introduce restricții, excepții, derogări.

Este de salutat reglementarea ca organismele de conducere ale comunității universitare se aleg (nu sunt numite) prin vot secret (art. 91). Dar nu suntem de acord cu durata de numai doi ani a mandatului respectiv. Susținem durata de patru ani a mandatului, pentru ca decanii și rectorii să aibă timp suficient pentru a se documenta în noile funcții și a-și aplica politica universitară. În privința doctoratului, nu suntem de acord cu prevederea înscrisă în Lege la art. 73 al. 8: „Organizarea și desfășurarea doctoratului se reglementează prin

hotărâre de guvern.” Pentru a înlătura posibilele presiuni și influențe, mai ușor de exercitat în culisele guvernului, noi am susținut în Camera și vom susține și în Senat, ca reglementarea doctoratului să se facă prin lege specială (deci de către Parlament).

În problema doctoratului, PNTCD a venit și cu două propuneri inedite, care, chiar dacă n-au înfrunit majoritatea voturilor din Cameră, au avut totuși adeziunea unei părți considerabile a acesteia. Prima viza anularea titlurilor de doctor obținute prin presiune politică (gen Elena Ceaușescu ș.a.) sau de altă natură, în totală contradicție cu exigențele învățământului, ale cercetării științifice sau ale moralei.

A doua are caracter reparatoriu pentru personalități ale vieții științifice și culturale, victime ale persecuției politice sau ale altor discriminări dovedite din anii dictaturii comuniste. Propunem ca aceștia să poată înainta scutii de programul prealabil (colocuiu de admitere, examene, referate).

În sprijinul financiar al unităților din învățământul de stat am propus și vom susține în viitor ca amenzile aplicate să nu se verse în întregime la bugetul statului, ci în proporție de 50% la bugetele școlilor implicate.

Printre carențele cele mai grave ale Legii, impuse de majoritatea guvernamentală, se înscrie modalitatea de ocupare a celor mai multe funcții de conducere: prin numire, fără instituția

concursului. Astfel, ministrul învățământului numește inspectorii școlari generali, adjuncții acestora, directorii Caselor corpului didactic, directorii liceelor și ai unităților postliceale. La rândul său, inspectorul școlar general numește directorii și directorii adjuncți ai unităților din învățământul preșcolar, primar, gimnazial și profesional (art. 143). Acest sistem al numirilor este o reminiscență a centralismului totalitar. Ca urmare, învățământul este expus fluctuațiilor politice, căci - aplicându-se în mod riguros - după orice schimbare de guvern ar putea fi schimbăți directorii tuturor unităților de învățământ. Câtă instabilitate se creează! Unde sunt acei directori dinaintea primului război mondial și din perioada interbelică, ce ocupau funcțiile respective ani îndelungați, uneori până la sfârșitul vieții, și au rămas ctitori venerați ai atâtor licee și școli primare! Pentru toți factorii de conducere menționați mai sus, noi am propus și vom susține în continuare ca numirea să se facă în urma unui concurs, pe baza criteriilor de competență profesională și managerială (dovedite prin interviu, curriculum vitae, cursuri de management educațional, cunoștințe de legislație școlară etc.). Trebuie ca atât autoritățile de stat, cât și candidații la funcții, să accepte principiul promovării valorilor și să repudieze practica nepotismului și, mai ales, a clientelismului politic.

O ultimă dispută pe care aș vrea

s-o consemnez este aceea privind finanțarea învățământului de stat. Toți membrii Comisiei pentru învățământ, știință, tineret și sport a Camerei Deputaților s-au manifestat până în ceasul al unsprezecelea ca adevărați slujitori ai școlii; ei au susținut în unanimitate să se înscrie în Lege obligația ca finanțarea învățământului de stat să se facă (de la buget de stat) în limitele a cel puțin 8% din produsul intern brut. Dar, în urma presiunii exercitate de Ministerul Finanțelor asupra P.D.S.R. și apoi de către acesta asupra aliaților săi politici, toți deputații din arcul puterii au abdicat de la angajamentele luate și au acceptat la dezbaterile în plenul Camerei (în ceasul al doisprezecelea) ridicolul procent de 4%, conștienți fiind că acesta este insuficient pentru nevoile reale ale învățământului românesc. Bunele intenții individuale au cedat, în final, obediției față de factorul politic (față de directivele liderilor politici).

Cu toate că Legea Învățământului - în forma adoptată de Camera Deputaților - are o serie de carențe, dar, având și destul de multe prevederi benefice pentru țară, în spiritul unor reale reforme, și conform cu viziunea PNTCD, noi o considerăm o lege acceptabilă - de aceea am și votat-o cu majoritatea covârșitoare. Nutrim speranța că ea ar mai putea fi îmbunătățită în dezbaterile senatului.

Deputat,
Costel PĂUNESCU

GLOSĂ LA LEGEA BUGETULUI - CAPITOLUL ȘTIINȚĂ

S-au terminat dezbaterile parlamentare asupra Legii Bugetului pentru anul 1995 și aceasta a fost validată de Parlament, deși parlamentarii PNTCD au votat contra ei. Motivația principală a acestui vot contra este legată de faptul că Guvernul (în special dl. ministru al Finanțelor, Florin Georgescu) s-a opus cu înverșunare la cererile de suplimentare ale bugetelor alocate Culturii, Învățământului, Științei, Sănătății și Apărării.

În ceea ce privește Știința, suma prevăzută în Proiectul de Buget a fost 440,9 miliarde, adică mai puțin decât 0,7% din produsul Intern Brut (PIB). Propuneri de suplimentare au fost destule, dintre care remarcăm solicitările bine argumentate ale domnilor academician profesor Gabriel Tepelea și profesor Emil Tocaci. Dl. profesor Florin Tănăsescu, secretar de stat la Ministerul Cercetării și Tehnologiei, s-a folosit, pentru a susține necesitatea suplimentării serioase a bugetului alocat cercetării, de Indicatorul Dezvoltare Umană (IDH) introdus într-un recent Raport UNESCO. IDH caracterizează gradul de civilizație al unui stat, ținând cont de venitul național și bugetele alocate culturii, sănătății, științei și învățământului. În clasamentul IDH, România ocupă locul 72, în vecinătatea Republicii Moldova, a Azerbaidjanului și Turkmenistanului. Majoritatea parlamentară a aprobat în final o majorare a bugetului alocat Științei cu 2 miliarde, dovadă că „a înțeles” mesajul. Dorim să le mai amintim domnilor guvernanți (și în special domnului doctor în științe economice Florin Georgescu) că Europa numără astăzi 40 de state și că, dacă mai adăugăm 10-12 state dezvoltate din restul lumii, ajungem să epuizăm totalitatea lumii care poate reprezenta un termen de comparație demn pentru România.

Din comunicarea Comisiei Europene de profil către Consiliul și Parlamentul Europei, în statele civilizate, cheltuielile pentru cercetare-dezvoltare (C-D) sunt la nivelul 2 - 3,5% din PIB, țările Europene la nivelul de jos, față de SUA (2,8%) și Japonia (3,5%), la nivelul de sus, cu rate de creștere anuale de 4-7%, începând cu anul 1976. În C-D, cheltuielile de salarizare sunt egale de cheltuielile de dotare cu aparatură. Astfel se ajunge la cheltuieli totale pentru un cercetător de 166 K\$, în Uniunea Europeană (157 K\$, în SUA; 115 K\$ în Japonia) și 21 K\$ în țările Centrale și Est Europene (World Science Report, UNESCO, 1990).

În România, salariile cercetătorilor științifici sunt la limita de supraviețuire și cheltuielile pentru dotarea cu aparatură sunt aproape inexistente. Dotările materiale pentru cercetare se plasează la nivelul anilor 1970-75 în majoritatea institutelor de cercetare științifică din România.

Academicianul N. Simionescu, vicepreședintele Academiei Române, arată că: „În această situație, agravată continuu și de dotarea tehnico-materială nesatisfăcătoare,

trebuie căutată justificarea multor imigrări și poziția relativ joasă pe care o ocupă acum majoritatea ramurilor științei românești”. În același timp, în țări vecine precum Republica Cehă, bugetul pentru știință a fost dublat, iar în Bulgaria, acesta a fost ridicat (în urma unei greve de tip japonez) la 2% din produsul intern brut. În ceea ce privește pierderea „creierelor”, aceasta a crescut de la 4% în 1990 la 15% în 1993, afectând în special tinerii între 30 și 40 de ani (Raportul Simionescu, Academia, iunie 1994, p. 17). Este de asemenea relevantă poziția celor două țări menționate în ceea ce privește numărul publicațiilor științifice la 30.000 locuitori (evidențiat de Institutul de Informare Științifică, din SUA, pentru perioada 1988-92), respectiv 9,8 și 6,6, în timp ce România are acest indicator scientometric egal cu 1,5 (pentru alte comparații, Austria 24,8 și Grecia 9).

Directorul General Adjunct pentru Știință al UNESCO, Dr. A. Badran, consideră că în România există cca. 64.000 persoane cu educație corespunzătoare pentru cercetare-dezvoltare (aproximativ 1,2% din populația țării), situându-se pe o poziție foarte favorabilă unei dezvoltări rapide. Evaluările selective, bazate pe rezultate științifice recunoscute internațional, arată că cca. 10% din acest personal este de o valoare acceptată oriunde în lume. Se poate afirma cu certitudine că avem oameni de știință de valoare internațională, dar recunoașterea lor și stimularea corectă a talentului lor nu se face în actualele condiții (poate și în virtutea unui proleptism, care acționează încă la un nivel mult mai larg decât o persoană sau un organism oficial).

Numeroasele acțiuni anemice, populiste și gresite au făcut ca finanțarea efectivă a cercetării din România să atingă cote complet insuficiente pentru un stat care aspiră la poziții mai înalte în Europa actuală, prin forța talentelor sale intelectuale. Ele duc și la o decepție crescândă a cercetătorilor care încearcă să-și planifice lucrările în funcție de promisiuni care se dovedesc fără o acoperire reală. Putem afirma că, actualele condiții prejudiciază zona intelectuală cea mai înaltă a țării noastre, „stratul de ozon” al capacității de creație, dezvoltare și pregătire a Românilor. Și găurile care se fac acum în acest strat vor afecta pe termen lung existența noastră.

Știm ce ar trebui să facem, dar prima acțiune este aceea de a lămurii pe aceia care optează pentru o finanțare nedemnă și ruinătoare, precum și pe aceia care votează astfel de legi, că situează România într-o poziție sub-dezvoltată și că, în această situație, afirmațiile pe care le susțin cu privire la intrarea țării în structurile Europene devin vorbe goale însoțite de lozinci patriotarde.

Prof. Dr. Valentin I. Vlad,
membru Coresp. al Academiei Române

Bibliografie pentru PDSR

Un mai vechi vis al membrilor PDSR s-a împlinit. Sus-pendat temporar pe motiv de conjunctură și lipsă de bibliografie adecvată, învățământul de partid poate fi reluat. Activitatea publicistică a președintelui Iliescu, mentor și conducător de facto al PDSR, a umplut în sfârșit acest gol. Era păcat ca panseuri „de o inestimabilă valoare” să se risipească doar în eterul „Actualităților” TVR. Doar în agitația campaniilor electorale sau a vizitelor de lucru.

Și pentru că toate acestea trebuiau să poarte un nume, ele s-au numit:

„Revoluția trăită” și „Revoluție și reformă”. Ba chiar „Romania in Europe and in the World”.

Și predecesorul dlui Iliescu crease stocuri de cărți proprii în edituri și librării. Încă nu s-a terminat de topit întreaga maculatură produsă de „geniul Carpaților” și iată că un nou pretendent vine tare din urmă pentru a ocupa anumite locuri rămase goale în vitrinele librăriilor. Dacă ar face-o pe banii lui, mai treacă-meargă, dar ca să vedem sume considerabile aruncate pe apa sămbetei doar pentru a schimba imaginea de „revoluționar de profesie” cu cea de președinte „luminat” mi se pare prea de tot. (Dănuț Popa)

CONSTITUȚIA ROMÂNIEI:

„Art. 43. Statul este obligat să ia măsuri de dezvoltare economică și de protecție socială a cetățenilor săi, să asigure cetățenilor un nivel de trai decent.”

„Art. 134. Statul trebuie să asigure: a) libertatea comerțului, protecția concurenței loiale, b) protejarea intereselor naționale în activitatea economică, financiară și valutară;”

CINE SALVEAZĂ DE LA FALIMIE CULTURA SFECLEI DE ZAHĂR FABRICILE DE ZAHĂR ȘI PRODUCĂTORII AGRICOLI?

O problemă de actualitate care se cere grabnic rezolvată este aducerea la parametrii necesari a culturii și industrializării sfeclei de zahăr. Rezolvarea urgentă a acestei probleme este impusă în primul rând de considerente alimentare, economice și socio-biologice interne. Ea este impusă și de interese economice și politice externe: asigurarea competitivității României în procesul de aderare și dobândirea unei poziții onorabile pe plan economic în Uniunea Europeană. Alinierea țării noastre la standardele europene în privința tehnologiilor de cultură și de fabricație și a unui consum normal de zahăr (consum rațional 25-30 kg/locuitor/an, inclusiv zahărul din produsele alimentare) presupune însământarea cu sfeclă de zahăr a 200.000-250.000 hectare. La o producție medie (în primii 2-3 ani) de 30-40 tone rădăcini de sfeclă la hectar (țările occidentale obțin frecvent producții medii de 50 tone/ha rădăcini) și un randament mediu de extracție de zahăr de 11% (11% este curent depășit)-s-ar obține între 600.000 și 1.000.000 de tone zahăr/an (26-43 kg zahăr locuitor/an). Este necesară precizarea că România dispune de condiții naturale (soluri și climă) favorabile și chiar foarte favorabile pentru cultura sfeclei de zahăr, de agricultori cunoscători a tehnologiilor de cultură, de cercetători merituosi și tradiții (primele fabrici de zahăr au fost construite în 1875 la Săscut și în 1876 la Chitila).

Nivelul de trai din România pe ultimul loc în Europa. Statisticile publicate în ianuarie 1995 relevau că în anul 1994 fondul de stat a livrat către fondul pieței 110.393 tone zahăr (cu 43.511 tone mai puțin decât în 1993). Aceasta înseamnă că fiecărui român îi revine câte 4,7 kg/an, 391 gr.zahăr/lună, 13 gr.zahăr/zi (insuficient pentru ceai sau cafea. Din sfecla de zahăr ajunsă la fabrici s-a obținut cca. 200.000 tone zahăr. Aceasta face 750 gr./lună și 25 gr.zahăr/zi). Rezultă că în România contribuția zahărului autohton la rația zilnică este ca și inexistentă. Așa se explică faptul că majoritatea cetățenilor (statisticile indică 50-70%) nu au asigurate valorile minimului de trai decent - 2700-2750 calorii pe zi, ci doar pe acelea ale minimului de supraviețuire - 2104 calorii pe zi. O

asemenea valoare a rației alimentare nu numai că plasează nivelul de trai din România pe ultimul loc în Europa, dar influențează relativ fondul biologic al populației prin copii și tinerii de azi, în general, subalimentați cronic.

Scandalul zahărului declanșat în 1992 continuă și în prezent. Numeroase fapte demonstrează că guvernul nu-i prea pasă de Constituție. Printre altele, afirmația este probată de așa-numitul scandal al zahărului. Acest scandal a evidențiat nu numai iresponsabilitatea, minciuna și corupția guvernanților, ci și premeditarea lor de a distruge producția autohtonă de zahăr pentru ca România să devină piață de desfacere pentru importatori. În ce a constat și constă acest scandal: iată câteva precizări din Raportul Comisiei Parlamentare de anchetă: preț derizoriu: 2,50 lei/kg de rădăcini de sfeclă de zahăr oferit de guvernanți, în 1991 (6,0 lei/kg în 1992) a descurajat producătorii agricoli determinându-i să reducă suprafețele cultivate cu sfeclă de zahăr. Urmarea: deficit de zahăr subvenționat în 1992. Remediu? În ianuarie 1992, Guvernul „alege” două firme, apropiate pentru importul a 45.000 tone zahăr pentru care alocă de la buget suma necesară subvenționării (6,032 milioane lei - 18 mil. dolari). Din vina premedită - a celor două firme de zahăr - comandă guvernamentală - a sosit în portul Constanța doar în decembrie 1992. Dar Guvernul Văcăroiu, prin ministrul sănătății, împotriva certificatelor de calitate însoțitoare (eliberate de un Institut recunoscut de Asociația Internațională a Zahărului de la Londra) declară zahărul subvenționat infestat cu leuconostoc și blochează descărcarea lui. Între timp Guvernul, uitându-și obligația de a proteja producția națională de zahăr prin intermediul taxelor vamale de import, reduce taxa vamală pentru zahărul rafinat la 25% (taxa vamală pentru același produs: 180% în Polonia, 120% în Ungaria, 80% în Bulgaria). Totodată, prin încălcarea Art. 134 din Constituție privind „protecția concurenței loiale”, Guvernul permite și favorizează firme particulare să importe și să deruleze pe piața României o cantitate de 264.974 tone zahăr, dar atenție: la prețuri liberalizate. Prin

aceste acțiuni scandaloase, Guvernul nu numai că a disprețuit Constituția și pe guvernanți, cărora le-a furat zahărul subvenționat, dar a determinat pe termen lung dezastul culturilor de zahăr, a fabricilor de zahăr și a producătorilor autohtoni de sfeclă de zahăr. Aceeași politică dezastruoasă a fost aplicată și în 1993 și în 1994.

În anul trecut (1994) suprafața cultivată cu sfeclă de zahăr a fost de cca. 130.000 ha din care (așa cum s-a precizat) s-a obținut cca. 200.000 tone de zahăr, cantitate insuficientă pentru aprovizionarea populației. Soluția a oferit-o domnul V. Tabără, ministrul Agriculturii: importul a 200.000 - 250.000 tone zahăr. Concurența neloială a zahărului din import care se vinde de firmele importatoare pe piața românească la un preț de dumping (preț inferior prețului de producție al zahărului autohton) a făcut ca din 26 fabrici de zahăr să funcționeze doar 18, care și ele se găsesc într-o stare precară sau pe marginea prăpastiei. La aceasta se adaugă disprețul M.A.A. și insolvabilitatea fabricilor de zahăr,

față de cultivatorii autohtoni de zahăr. În primăvara acestora li s-a promovat rădăcini de sfeclă de te toamnă unui abia răș lei/kg, iar alții își mai acum banii. Fabricile țării au de achitat producătorii încă 15 miliarde lei (peste tone de rădăcini).

Prin acțiunile lor de dare de credite la bănci mici cultivatorii de zahăr guvernamentală afirmat contrariul, cu meditare României sta portatoare cronică de se desprinde din concluziile Comisiei de analiză a zahărului: „... - Problema leuconostoc o problemă falsă, creată ale căror interese pers înaintea celor ale statului dublei calități: funcționării și patronii particulare... lista este lungă. Ea îi cuprinde Raportul nominalizat miniștrii din Guvernul

OAMENI BUNI

Dacă susțineți:

- o nouă lege funciară, care să vă restituie terenurile agricole, pădurile, pășunile, islazurile comunale, comasările ilegale în favoarea statului și să pedesească pe cei care ocupă abuziv terenuri;
- improprierea țăranilor fără pământ;
- suspendarea impozitului agricol pe timp de 3 ani încheierea eliberării titlurilor de proprietate;
- dirijarea subvențiilor și creditelor avantajoase gospodăria țărănească și numai către I.A.S.-urile asociațiile constituite prin furtul patrimoniilor C.A.P.-uri și către oamenii puterii;

VENIȚI LA IAȘI

Sâmbătă, 25 martie 1995, în Piața Culturii, să pașnic împotriva încălcării drepturilor noastre reamintim stăpânirii că noi suntem talpa țării.

DREPTATE ȚĂRANILOR

(trei) miniștrii din Guvernul Văcăroiu, patroni de firme și numeroși funcționari superiori din cele 4 (patru) ministere implicate, ar cum se cunoaște, în România există corupție dar nu există corupți. Cu 41 kg de îngrășămintă chimice la hectar România ocupă ultimul loc în Europa. Această performanță a fost realizată de guvernul Văcăroiu în 1994. Dacă în perioada 1980-1989 cantitatea medie de îngrășămintă folosită în agricultură a fost de 1.418.500 tone substanță activă (s.a.), revenind la hectar 156 kg, în 1994 au fost utilizate doar 360.900 tone s.a., în medie 41 kg/ha. O asemenea cantitate de îngrășămintă chimice: PK (azot, fosfor, potasiu) nu poate asigura o creștere normală a plantelor cultivate, în special, a sfeclei de zahăr. Această plantă este o creație, decentă, artificială. Ca urmare, pentru realizarea potențialului ei productiv trebuie să i se asigure cerințele: soluri fertile, apă caldă, căldură, umiditate, și mai mult, dar și protejarea, prin tratări și pesticide, de buruieni, boli și dăunători. Pentru realizarea acestor cerințe și a multor altele, cultura sfeclei de zahăr este mai complexă decât cultura oricărei alte specii.

Cerințele față de îngrășămintă a sfeclei de zahăr sunt determinate de producțiile organice, în special de mari realizate la hectar. Astfel, la o producție medie obișnuită de 40 tone/ha rădăcini se mai laungă încă 15-30 tone colete și înze. S-a stabilit că pentru fiecare tonă de rădăcini plantele de sfecclă zahăr utilizează în jur de 4 kg azot, 2 kg fosfor și 10 kg potasiu. Este substanțe proven din sol și îngrășămintă. Ca urmare, pentru o cultură de sfecclă de zahăr irigată cu o producție de 40-50 tone/ha rădăcini se administrează N 0-180, P 80-100, K 60-80 kg (total 30-360 kg/ha s.a.), iar în culturile late se administrează N 200, P 100, K 100-200 kg (total 450-550 kg/ha s.a.). faptul că îngrășămintele chimice cu fosfor și potasiu și 1/2 din azot, ca și gunoierul de grajd (30-40 tone/ha) se administrează sub forma de bază (de 28-30 cm, ectuată toamna) face ca sfeccla de zahăr să fie asemuită cerealelor de pământ. Analiza acestor cerințe poate în evidență cât de nerealiste sunt afirmațiile unor oficialități guvernamentale că în 1995 vor fi cultivate cel puțin 230.000 ha cu sfecclă de zahăr, că se vor obține 6 milioane tone rădăcini, din care se vor extrage 550.000 tone zahăr rafinat. Aceste promisiuni avansate de guvern este firesc să nască întrebări. De exemplu: când au fost identificate, fertilizate și arate cele 230.000 ha, pentru sfecclă, deoarece până la 16.11.1994 arăturile de toamnă abia au fost realizate pe 20% din cele 5.000.000 de hectare, oare Guvernul a avut și a repartizat la timp (în septembrie-octombrie 1994) cantitatea de N, P, K necesară sau măcar cantitatea de 100 kg acordată la hectar sub formă de alocație? Aceste întrebări primesc răspunsuri negative, deoarece potrivit comunicatelor din presă până la 1 februarie a.c. nici o fabrică

de zahăr nu a încheiat contracte cu producătorii pentru îngrășămintă chimice subvenționate. Urmarea? fabricile de zahăr nu au primit credite, iar producătorii care nu au primit banii nici pentru ce au produs în 1994, sunt lipsiți de stimulii materiali necesari reluării producției. Un cerc vicios creat și întreținut de Guvern a cărui afirmație, că în 1995 va fi relansată producția autohtonă de zahăr rămâne fără acoperire. Vom consuma iarăși zahăr din import.

O decizie politică de maximă importanță: producerea în România a cca 1.000.000 tone zahăr. Această decizie trebuie să fie abordată prin declararea culturii sfeclei de zahăr și a industriei zahărului ca activități cu prioritate națională, a căror reabilitare să fie subvenționată de către stat, până în momentul în care devine economic rentabilă (când se poate aborda privatizarea celor 26 de fabrici de zahăr). Câteva măsuri de primă urgență ar putea fi următoarele:

- crearea unei legislații vamale adecvate care să protejeze producția națională de zahăr și care să reducă la minimum importul de zahăr alb (ca în Polonia și Ungaria);
- scutirea de TVA a tuturor produselor care concură la realizarea zahărului, inclusiv a acestui produs, la desfacerea lui către populație;

- emiterea de comenzi de stat pentru întreaga cantitate de zahăr produsă într-o campanie și achitarea acestuia către fabricile producătoare pe măsura producerii, creându-se astfel posibilitatea achitării rapide a costului materiei prime către cultivatori;

- anularea impozitului funciar și pe venitul agricol pentru toți acei cultivatori care cultivă cel puțin 25% din suprafață, în proprietate sau arendă, cu sfecclă de zahăr sau cu seminceri de sfecclă de zahăr;

- subvenționarea de către stat a necesarului de îngrășămintă chimice (în forma complexă N,P,K), pesticide și produse fitofarmaceutice de protecția culturii;

- garantarea de către stat printr-o lege adecvată a operațiunilor de închiriere (leasing) pentru mașini și utilaje agricole (semănători, mașini de stropit și combine de recoltat) pentru cultivatorii unor suprafețe mari de sfecclă de zahăr;

- anularea taxei pe putere plătită de către fabricile de zahăr către RENEL, menținându-se numai plata energiei efectiv consumate;

- crearea unei agenții naționale a zahărului cu funcționare limitată, în subordine guvernamentală, care să aibă ca scop reabilitarea fabricilor de zahăr (și a zonelor de cultură a sfeclei de zahăr) și care să pregătească privatizarea acestora, pe măsura transformării lor în societăți profitabile (rentabile economice);

- integrarea activității de producere a seminței de sfecclă de zahăr în cadrul aceluiași facilități cu cele care se vor afecta sfeclei de zahăr destinată industrializării, în scopul promovării producției naționale de sămânță și a creației autohtone de soiuri și hibrizi;

FRAȚI ȚĂRANI!

Cei care au distrus proprietatea țărănească, ne-au luat ogoarele, pădurile, viile, livezile, utilajele agricole, casele și timp de 50 de ani ne-au ținut în sărăcie și teroare, sub lozincile comunismului, adună acum averi din munca, sudoarea și jertfa noastră, pregătindu-ne o soartă de sclavi.

Dacă Parlamentul, prin majoritatea constituită, Președintele, Guvernul și celelalte instituții importante ale statului sunt în slujba lor, dreptatea noastră nu poate sta decât în UNIRE. Așadar,

VENIȚI LA IAȘI!

Sâmbătă, 25 martie 1995, în Sfânta zi a Bunei Vestiri, la orele 10.00, la statuia lui Ștefan Vodă, să dăm veste în țară și în lume că nu renunțăm la drepturile noastre.

Cu delegați din toată țara, vom adopta memoriul țăranilor români către Consiliul Europei, ultimul scut al libertății noastre.

AȘA SĂ NE AJUTE DUMNEZEU!

Partidul Național Țărănesc Creștin Democrat - Organizația Județeană IAȘI.

Și bățut, și cu fânul luat

Consecințele strâmbei aplicări a și mai strâmbei Legi 18 se văd pretutindeni și în fiecare zi, perpetuând haosul instaurat de mai bine de 40 de ani în România. În anii '50, Ion Bodea din Tg. Lăpuș (satul Rogoz), era chemat la primărie din vreme în vreme, unde i se dădea o bătaie bună pentru că era chiabur.

Au trecut anii, CAP-ul i-a luat pământul, iar în 1989 a dispărut și omul și-a cerut drepturile. Parțial i s-au recunoscut. Dar asta îi supără pe cei care sunt obișnuiți cu folsința bunului furat. Un astfel de specimen este Valer Leșe din Bortcut, care, după ce a cosit fânul de pe locul lui Ion Bodea, întâlnindu-l în Tg. Lăpuș, l-a mai luat și la bătaie. Și pentru a pu lăsa loc de confuzii, și-a întărit loviturile cu argumente oratorice: „se va isprăvi, bă, cu voi,

țărâniștii, care vreți să ne vindeți străinilor!”

Rămân totuși două nedumeriri: 1. Leșe l-a bățut pe Ion Bodea (om de 75 ani) pentru că ar fi țăranist sau pentru că vrea să-i ia fânul și pe mai departe? 2. Autoritățile au albeaț la ochi sau îi închisoare așa ștângărește, atunci când se încalcă legea? Căci dacă Ion Bodea ar fi primit titlul de proprietate, Leșe ar sta acum la închisoare pentru fânul furat și pentru lovire.

Desigur, timpul va face lumină dacă justiția nu va fi în stare. Spunem justiția pentru că la incident au fost și doi martori: Augustin Bodea și Ioan Bodea a Pârghii, oameni cu frica lui Dumnezeu care vor spune în fața judelei „adevărul și numai adevărul”. (B. Dan)

urmărind în activitatea lor bunăstarea poporului. În România guvernării actuali au demonstrat contrariul. Ei nu se află în slujba țării, ci în slujba proprie. În această situație cei care trebuie să hotărască, prin opțiunile lor electorale, sunt consumatorii: muncitori a căror fabrici sunt concurate neloial, țărani a căror eforturi nu sunt prețuite, agresări de sărăcie, generată și întreținută cu premeditare de Guvern.

Potrivit Constituției, la întrebarea din titlu există un singur răspuns: Guvernul! dar care Guvern? Un Guvern pentru care Constituția este Lege, iar membrii săi, chemați să pună în aplicare legile, sunt capabili și cinștiți,

Prof.univ. Dr.doc. Teofil CRĂCIUN

La o zi după 6 martie 1945

Este unanim recunoscută importanța și contribuția majoră a participării României (după 23 august 1944) alături de marile puteri aliate - SUA, Anglia, URSS și Franța - la victoria istorică asupra trupelor hitleriste. O Dar toți românii anilor 1945 erau practic o țară ocupată de armata roșie. O țară în care demnitarii sovietici trimiși la noi de către Stalin (Vășinschi și mulți alții de calibrul lui), la adăpostul armelor rusești și cu complicitatea comuniștilor autohtoni vor pregăti punerea în aplicare a unui plan diabolic, un plan menit să distrugă lent o țară înfloritoare și un popor harnic, să realizeze comunizarea României. Iar toată această activitate febrilă a rușilor și a uneltelor lor a avut loc sub falsul stindard al apărării democrației și a respectării normelor internaționale.

Prezentăm mai jos, planul de comunizare al României elaborat în linii mari, pe 7 martie 1945, la numai o zi de la instalarea - în forță - a guvernului lui Petru Groza. Planul a fost transmis la Washington de către un agent al Oficiului de servicii Strategice.

1. Sursa afirmă că comunizarea României urmează să fie realizată într-un plan de 3 ani și dezvoltarea instituțiilor comuniste prin două planuri, fiecare de cinci ani.

2. O conferință a conducătorilor comuniști, români și ruși, a avut loc la București, la 7 martie, în cadrul căreia un plan a fost prezentat în fața grupului de către Evgheni Suhailov, reprezentantul Comitetului, care a spus că vine de la Gheorghe

Dimitrov, conducătorul Comitetului. Erau prezenți:

Ana Pauker, Vasile Prisenco, secția sindicate, general Fedor Zurov, din Statul Major Politic al lui Malinovski, Ilia Zurov, de la secția de educație comunistă a Comitetului (Zurov a sosit la București, la 6 martie), Nicolae Afcev, atașat special pe lângă Ana Pauker, Constantin Doncea din Comitetul

central Comunist Român, Sulam Berezinsky, reprezentant al Comitetului și trimisul personal al lui Stalin, ca „observator” pentru problemele românești,

Constantin Părvulescu, secretar al Comitetului central comunist român.

3. Sursa nu a putut obține un exemplar, dar el dă punctele importante ale planului de 3 ani din memorie;

(A) desăvârșirea reformei agrare prin confiscarea marilor moșii și ruinarea moșierilor.

(B) desființarea armatei în forma ei actuală și crearea unei armate noi din diviziile „Tudor Vladimirescu” și „Avram Iancu” (ultima este încă în Rusia) ca și din toți ofițerii care activează acum pe teritoriul sovietic.

(C) Lichidarea tuturor băncilor prin atacuri împotriva Partidului Național-Liberal, ai cărui membri sunt proprietarii celor mai multe dintre ele.

(D) Micile gospodării țărănești trebuie desființate pentru a-i lipsi pe țăranii mici proprietari de pământ de

mașini și vite.

Aceasta va deschide calea spre absorbirea lor în sistemul colectivizat. (E) Abdicarea regelui și exilul familiei regale.

(F) Suprimarea treptată a firmelor de import-export, care fac afaceri cu S.U.A., Marea Britanie și îndreptarea exportului României spre Uniunea Sovietică și țările de sub dominația sovietică.

(G) Suprimarea partidelor istorice, prin arestarea, uciderea și răpirea membrilor lor.

(H) Crearea unei organizații de poliție, întemeiată pe o „miliție populară” de tipul NKVD.

(I) Îndreptarea populației rurale spre industrie. Dezvoltarea întreprinderilor de industrie în România.

(K) Nici unui străin, cu excepția celor din țările de sub influența sovietică nu i se va permite intrarea în România.

4. Detaliile celor două planuri pe 5 ani vor fi date Anei Pauker în decurs de o lună. (Arhivele naționale Washington D.C., R.G. 226, Record of the Office Strategic Service)

Boala unei jumătăți de secol românesc

Victor Iancu DE LA REVOLUȚIE LA RESTAURAȚIE

Dacia

Chiar dacă mulți dintre noi vor să-și atribuie un statut apolitic, cu toții suntem în fapt conectați la fenomenul politic, căci orice om al cetății este un om politic, într-o accepțiune mai largă a cuvântului. Pentru că, într-un fel sau altul, conștient sau inconștient, asupra fiecărui cetățean se răsfărâie tumultuosul fenomen politic de la noi. El, omul obișnuit, percepe întâmplări politice, receptează sau emite reflecții politice, într-un cadru mai restrâns sau mai larg, căci politicul se leagă direct - mai ales în anii din urmă - de viața noastră a fiecăruia, marcând-o, dacă nu chiar determinând-o, în prezent și în viitor. Dacă ne raportăm la ultimii 50 de ani din istoria României, acest adevăr este de

necontestat: Un astfel de om al cetății care, implicându-se profund în discutarea fenomenului politic - și participând la acesta - își pune întrebări, caută răspunsuri, oferă soluții, este și profesorul universitar Victor Iancu. Dar toate acestea nu se petrec în forul său interior sau într-un cerc social ori profesional restrâns - așa cum procedăm cei mai mulți dintre noi. Nu, V. Iancu este dintre cei care ies în arenă, dând publicității, mai întâi în periodice și apoi adunate într-o carte, o parte din îndoielile, întrebările, răspunsurile, soluțiile ori deziluziile sale privind evoluția societății românești din ultima vreme.

Așadar, așa cum indică titlul, cartea începe de la revoluția din 1989, întorcându-se în timp când este nevoie, și converge către obsedanta temere a zilelor noastre - restaurația. Coperta cărții nu lasă loc nici unei îndoieli, culoarea roșie a cuvântului „restaurație” ne arată că este vorba despre restaurația comunistă, acuzație gravă și obsedantă care planează asupra evoluțiilor politice din România ultimilor ani. Dilema revoluție-restaurație comunistă este boala acestui sfârșit de secol al românilor. Căci, așa cum francezii secolului al XIX-lea au dus pe picioare cea cumplită boală, pe care au numit-o „mal du siècle”, adică „rău al secolului”, tot așa ne este dat și nouă, românilor, să ne zbatem - în acest sfârșit de secol și de mileniu - în spasmele acestei boli grele: comunism-revoluție-neocomunism. Desigur, în fața noastră avem o colecție de eseuri, multe inedite, și nu un roman, ca să fim într-un tot îndreptățiti să o comparăm cu celebra Confesiune a unui copil al secolului a lui Alfred de Musset. Dar la fel ca Musset, care așa cum o mărturisește în capitolul 2 al cărții sale, suferea de acel mal du siècle, pe care încercă să și-l explice, autorul cărții de față prezintă această sfâșiere lăuntrică, această îndoială care ne-a cuprins la apusul unei ere - cea comunistă - de care ne este rușine sau nu, și la nașterea unei lumi noi, dar la edificarea căreia participă de fapt tocmă oamenii formați în era apusă. Musset spunea despre Franța post-napoleoneană: „Toată boala secolului nostru își

are două izvoare, poporul care a trecut prin 1793 și prin 1814 poartă în inimă două răni: tot ce are nu mai este; tot ceea ce va fi, nu este încă”. Așa și în cazul nostru, putem spune: toată boala acestui sfârșit de secol și de mileniu românesc are două izvoare, poporul care, după 45 de ani de comunism, a trecut prin anul revoluției 1989 și apoi prin iunie 1990, poartă în inimă două răni: tot ce s-a obișnuit să aibă nu mai este; tot ceea ce ar dori să fie, nu este încă.

Majoritatea eseurilor, grupate tematic în cadrul a opt capitole, au fost publicate în ziare, reviste sau au fost difuzate la postul de radio Europa Liberă. Adăugându-le acestora și câteva lucrări inedite, scrisori deschise și un memoriu, autorul le îmbină într-un tot organic ce acoperă întreaga problematică. De la „Revoluția furată”, democrație, totalitarism, partide și formațiuni politice, autorul trece la chestiuni legate de constituție, separarea puterilor în stat, cultură, știință, învățământ și ajunge la „Diversiune și manipulari”, titlul capitolului al șaptelea, unde este abordată și problema minorităților. Cartea se încheie cu un „dialog” dedicat lui Petru Maior și scris în stilul acestuia.

Modul în care tratează fiecare subiect este al unui om de atitudine, care refuză neimplicarea în care ne complacem cei mai mulți dintre noi, iar ideile, afirmațiile și opțiunile sale - întinse legate de vremurile pe care le trăim - sunt coerent argumentate, astfel că ele pot și trebuie să ne intereseze pe oricare dintre noi. În acest sens, dl Victor Iancu este un copil al acestei jumătăți de secol și zbaterea lăuntrică, zvârcolirea pe care o găsim în această carte, pe care o recomandăm cu căldură cititorului, este de fapt a unei întregi generații.

Conf. univ. dr. Vasile BERINDE
Universitatea din Baia Mare

Victor Iancu, *De la revoluție la restaurație*,
Editura DACIA, Cluj-Napoca, 1994

Note asupra unui „Sondaj de opinie“

După cum se cunoaște, recent, Televiziunea Română a adus la cunoștința populației rezultatele unui sondaj de opinie în treptins de central pentru Studiul Opiniei Publice Gallup Internațional București, comandat de... cine a avut interes. În ciuda numelui răsunător (Gallup), presa internațională a acordat sondajului o atenție minoră, fiind imposibil de găsit în ziarle de circulație rezultatele complete ale acestuia. Suntem între cei ce susțin oportunitatea și importanța sondajului de opinie ca mecanism de reglare a societății și nu punem la îndoială corectitudinea prelucrării datelor și a stabilirii eșantionului reprezentativ.

Ce arată acest sondaj?

În afara unor contradicții ce ar putea fi datorate confuziei celor chestionați, dar care aruncă o umbră de îndoială asupra profesionalismului organizațiilor, contradicții referitoare la speranțele de viitor ale românilor, sondajul se ocupă pe larg de încrederea de care se bucură diferite instituții fundamentale ale statului de drept: Parlament, Președinte, Prim Ministru, armată, etc. Conform rezultatelor comunicate rapid de TVR, Parlamentul este pe ultimul loc în ceea ce privește încrederea populației, la mare distanță față de celelalte instituții.

Așa cum este bine știut de toți cetățenii acestei țări, Parlamentul constituie o instituție ai cărei membri sunt aleși, în mod direct, de către acea parte a poporului care are drept de vot și care își exercită acest drept. Care ar fi concluziile ce ar putea reieși din acest sondaj?

1. Oamenii sunt nemulțumiți de activitatea prestată de aleșii lor.

2. Cetățenii sunt dezamăgiți de legile care se votează, sau care nu se votează în Parlament.

3. Românii consideră că Parlamentul este o instituție ineficientă sau chiar inutilă.

Adoptând o atitudine critică față de actualul Parlament, considerăm că primele două concluzii sunt pe deplin valabile. Pe de altă parte știm că toate instituțiile la care s-a referit sondajul (inclusiv cele două Camere ale Parlamentului) sunt controlate de actuala majoritate. Din acest motiv, cea de-a treia concluzie, foarte gravă, este singura ce justifică diferențele mari ale procentelor de încredere. Reamintind că, dintre toate instituțiile enumerate, numai Parlamentul poate asigura existența formală

a democrației, reformulăm concluzia conformă cu dorința celor ce au comandat acest sondaj: „românii consideră, într-o proporție semnificativă, că guvernarea țării prin ordonanțe este preferabilă guvernării prin lege”. Iată motivul real și mesajul implicit al acestei mediatizări agresive (duminică seara, la ora de vârf): puterea autoritară (totalitară) este preferabilă puterii democratice.

Să vedem acum care sunt cauzele acestor rezultate.

În primul rând se poate aminti prestația lamentabilă a unor parlamentari și lipsa de eficiență a activității parlamentare în ansamblu. Acest lucru este datorat calității precare a proiectelor de lege venite de la Guvern, lipsei de disponibilitate a majorității parlamentare pentru a asculta și eventual aproba amendamentele constructive ale Opoziției, stabilirea priorităților legislative în conformitate cu interesele partizane, folosindu-se controlul total al majorității asupra Birourilor Permanente și asupra comisiilor de specialitate ale celor două camere.

În al doilea rând, diferențele de încredere sunt cauzate de diferențele de transparență existente în practica instituțiilor. În acest sens pledăm ferm pentru creșterea transparenței tuturor instituțiilor publice, inclusiv pentru o mai bună mediatizare a activității parlamentare.

În al treilea rând, o cauză importantă este menținerea forței de manipulare a opiniei publice pe care o deține TVR, singurul mijloc major de informare în masă care prezintă activitatea instituțiilor publice într-o manieră tendențioasă, de natură a compromite în primul rând viața parlamentară. Pentru combaterea acestei imagini, negative, parțial falsă și în orice caz exagerată a Parlamentului României este necesară o mediatizare mai bună a posibilităților noastre reduse de a influența în mod decisiv activitatea parlamentară. Pe de altă parte, parlamentarii Opoziției vor trebui să impună exercitarea de facto a controlului parlamentar asupra celorlalte instituții publice, asigurându-se astfel o transparență corespunzătoare a activității acestora. În sfârșit, este necesar să realizăm în continuare o acțiune de educare politică a cetățenilor, așa încât ei să înțeleagă cu claritate cine este cu adevărat responsabil de situația lor actuală.

Alexandru ȚARIUC

Tineretul și problema drogurilor

In perioada 29 ianuarie - 5 februarie 1995 a avut loc la Strasbourg în organizarea tinerilor creștin-democrați europeni seminarul „Drogurile și tânăra generație”.

Această reuniune s-a constituit într-o reușită datorită problematicilor abordate, celor care au contribuit la calitatea dezbaterilor, numărului de țări reprezentate și nu în ultimul rând gazdelor de la Centrul European pentru Tineret.

În viziunea creștin-democraților, chestiunea drogurilor este foarte complexă, nu numai datorită persoanelor implicate în traficul cu droguri, a modalităților și căilor de rezolvare ale acestui flagel, dar și a varietății drogurilor. De fapt, este o iluzie să se creadă că se poate rezolva această situație numai printr-o perdea de legi care să reglementeze abuzul și consumul de droguri, de aceea se impune o conlucrare pentru existența unei soluții europene, adaptată situațiilor specifice fiecărei țări. Este clară legătura ce există între droguri și propriul stil de viață, astfel că acestea ca și consumul lor pe scară largă depind de mediul în care trăiești, de nivelul de instrucție.

Din păcate, principala categorie predispusă traficului și consumului de droguri este tineretul pentru că acești ani sunt anii definiției personalității, pregătirii și ai marilor speranțe. Aceștia sunt anii când tânăra persoană este foarte vulnerabilă și susceptibilă la diferitele influențe și procese din lumea înconjurătoare.

Motiv pentru care intervenția familiei, școlii, mass-mediei, bisericii, autorităților centrale și locale trebuie să joace un rol important, desigur și cu participarea tinerilor. Aceste instituții au poziții privilegiate și de aceea, ele trebuie să ofere alternative și noi valori, care să permită tinerilor să-și trăiască viața, cu decență și responsabilitate morală. Organizațiile de tineret trebuie să joace un rol important pentru formarea unei puterice opinii în rândul tinerilor, de a deveni mult mai activi în lupta împotriva onăruii fel de droguri, având nevoie pentru aceasta de suport legislativ și financiar.

Fiecare suntem răspunzători de soarta semenului nostru. De aceea de felul cum funcționează solidaritatea în cadrul unei comunități depinde și soarta acesteia.

De aceea întreaga problematică a drogurilor trebuie să fie depolitizată și lipsită de influența diferitelor ideologii, încercând să creăm o nouă politică de înțelegere, bazată pe principii actori ai societății civile.

Dragoș ONCESCU

Un punct de vedere

Probleme actuale ale cercetării tehnologice românești

Cercetarea științifică reprezintă o activitate de bază pentru progresul economic și social al oricărei țări. Lipsită de cercetarea fundamentală, fără legătură cu lumea exterioară, activitatea de cercetare tehnologică, aplicativă, laborioasă și amplă din țara noastră, nu a constituit un element de progres. Tehnologiile și produsele asimilate erau cunoscute în practica mondială cu mult timp înainte. În schimb, a contribuit la amplificarea unei activități economice și formarea unui potențial uman însemnat, dar cu aplicație preponderant internă. Oferta de brevete, licențe, tehnologii etc., valorificată pe piața externă a fost săracă. Mai mult, comasarea cercetării de la toate nivelurile (academică, universitară, departamentală) cu activitatea de proiectare-dezvoltare în mari institute centrale și angajarea de personal, nu după criterii profesionale și competiționale, ci după cel al necesității completării schemelor și al relațiilor personale cît și dirijarea excesivă a activității de cercetare de către fostul Consiliu Național pentru Știință și Tehnologie, au dus la înăbușirea oricărei activități creative, originale. Totodată, dotarea cu aparatură și echipamente, materii prime, materiale etc. a rămas mult în urma cerințelor moderne, decalajul de nivel tehnic între dotarea proprie și cea similară a unor țări avansate, chiar dacă în ultimii ani s-au mai dotat cu ceva aparatură și calculatoare, este, probabil, de 10-15 ani și în unele cazuri, chiar mai mare. Din nefericire, după 1989, organizatoric, activitatea de

cercetare a rămas în tiparele economiei centralizate, financiar la dispoziția guvernului și funcțional axată, în general, pe teme de cercetare mai puțin solicitate de industrie dar subordonată Ministerului Cercetării și Tehnologiei. În prezent, există o criză profundă între activitatea de cercetare tehnologică și producție, de care se face vinovat, prin „centralismul democratic” aplicat consecvent, și MCT. Cercetarea tehnologică, în cele mai multe cazuri, nu știe ce să ofere industriei, iar ultima este incapabilă să solicite datorită stării economico-financiare în care se găsește. Industria implicată, în cea mai mare parte într-un proces involuntiv, nu include piața prioritară cu aportul posibil al cercetării tehnologice. Evident, această situație nu poate dura din următoarele motive: deficitul bugetar va face dificilă subvenționarea întregii activități de cercetare, care este și supraîncărcată cu personal; industria nu poate deveni autonomă și nu se poate dezvolta fără, să-și asigure propria funcție de cercetare și, deci, este previzibilă și de dorit o deplasare a cercetării către aceasta; apariția unor societăți de cercetare private care vor acționa la concurență cu actualele institute tehnologice grevate cu un aparat birocratic numeros, deci cu o regie mare ce va afecta decizia beneficiarilor la contractarea lucrărilor; restrângerea întreprinderilor industriale, inclusiv achiziționarea lor, posibilă de către întreprinzători străini cu rețele proprii de cercetare; organizarea de unități de cercetare ale firmelor străine pe teritoriul țării noastre (eventual cu

personal autohton sau mixt). Nu trebuie uitat că, în economia de piață, cercetarea, sau mai precis rezultatele acesteia, reprezintă o marfă, un produs al activității creative care se negociază. Pentru a se lansa, pentru a pătrunde pe piață și, în primul rând, pentru a se menține și rezista concurenței această marfă trebuie să fie competitivă, să aibă elemente de noutate, iar în cazul unui produs nou să fie utilizabil. Scopul cercetării tehnologice este pragmatic și strâns legat de profit. Nimeni, oricât de generos ar fi, nu investește într-o cercetare dacă aceasta nu urmărește un scop. Orice sumă investită va trebui returnată de cercetarea tehnologică cu o valoare mai mare, deci cu un profit. Desigur, că și cercetarea tehnologică, ca orice activitate economică, este supusă riscului, dar acest lucru, pe cât posibil, trebuie evaluat pentru optimizarea raportului cost/profit. Față de situația prezentată se impune elaborarea unei strategii de supraviețuire a cercetării tehnologice în conformitate cu realitățile din țara noastră, care să țină seama de: • reorganizarea cercetării tehnologice în acord cu principiile economiei de piață, respectiv conectate la sectoarele și unitățile economice profitabile; • autonomia de decizie științifică și de evaluare în institutele de cercetare; • organizarea nivelului de conducere strategică, tactică și operativă pe criteriul valorilor profesionale; • alocarea de fonduri pentru dotări egale cu fondul de salarii; simplificarea/flexibilitatea aparatului administrativ; relația directă executant-beneficiar fără intermediul MCT; pregătirea

cadrelor concurențiale între institutele de cercetare (cu capital de stat sau privatizat); adaptarea dimensională a institutelor de cercetare tehnologică cu cerințele actuale și de perspectivă ale industriei; pregătirea și informarea activității de cercetare tehnologică pentru a deveni competitivă pe plan extern; trecerea institutelor/colectivelor de cercetare tehnologică independente care își desfășoară activitatea în incinta unor platforme industriale (în unele cazuri, paradoxal, chiar către două în cadrul acestora) proprietarii de drept, dacă nu există un alt aranjament; în felul acesta întreprinderile se vor completa cu funcția de cercetare atât de necesară când se vor privatiza; separarea colectivelor de cercetare ce pot aborda teme de cercetare fundamentale în condiții competitive; alocările de la buget vor trebui să acopere, parțial, cheltuielile pentru susținerea cercetării tehnologice, care va putea fi implicată și în cercetarea teoretică pentru rezolvarea unor probleme de interes național, major, și cu institute similare din străinătate; încurajarea competiției, selectarea valorilor profesionale de grup și individuale; elaborarea de către MCT a unei strategii de formare și ridicare a nivelului de pregătire științifică a cercetătorilor prin acordarea de burse în țară și străinătate; • susținere financiară pentru participarea la manifestări științifice în țară și străinătate.

Corneliu-Anton COCIAȘU

Poate rămâne ministru al învățământului un bătaus

Orică s-ar spune, progresăm. Cel dintâi ministru al învățământului, după răscolitorul Decembrie 1989, a fost, la noi, Mihai Șora. Adică unul din intelectualii de vază ai țării, o conștiință adâncă și integră, care ne-a permis a visa la o restabilire a echivalenței dintre funcția înaltă și valoarea personală. Dar i-a urmat, pentru a ne trezi la realitate, un Mihai Golu. Adică un birocrat de catedră universitară, ins vizibil mediocru, complexat de permanenta sa luptă cu rostirea gramaticală. Urmărindu-i, pe micul ecran, caznele retorice, nu ne putem sustrage amintirii unui distih al lui Arghezi, consacrat demagogiei tobe, înainte ca marele poet să se fi hotărât a bate într-însa spre a reproduce cu fidelitate ritmurile partidului: „Scula asta are mare căutare/Niciodată golul n-a sunat mai tare”. Însă golul sonor n-a constituit cea din urmă pedeapsă hărăzită școlii românești. A venit, în fruntea ei, Liviu Maior. Potrivit greu suportabilului său tic verbal, ne vine a spune domnului Liviu Măișor. Plicticos și plin de importanță, indolent și laș, viclen și obedient, domnul Maior e, așa cum ne sugera un mare cotidian ce ne-a relatat o ispravă boacăna de tot a d-sale (România liberă din 10 februarie 1995), un soi de... maior. Prin urmare un... major superior, obișnuit cu metehnele cazne, de care scaunul demnității intelectuale nu l-a putut dezbră. Dar despre ce e vorba? Domnul ministru al învățământului a rezolvat într-un chip foarte original disputa cu un solicitant venit în audiență, aplicându-i drept rezoluție, în fața mai multor martori, pumnul și palma. Deviza lui Dumitru Popescu-Dumnezeu! O sfântă de bătaie să-l învețe minte!

Chiar dacă persoana în cauză n-ar fi avut cătuși de puțin dreptate, domnul ministru Liviu Măișor și iarăși Măișor n-ar fi avut cătuși de puțin dreptul a o trata cu contraargumentele d-sale musculare. Însă, după câte suntem informați, se află în chestiune un inspector, fostul șef al Biroului Control Financiar al Inspectoratului

Școlar Județean Dolj, pe numele său Marius Nicola, scos abuziv din serviciu pentru că a îndrăznit a cerceta cu onestitate și a da în vileag, așa cum îi dicta conștiința, matrapazlăcurile unor granguri ai învățământului doljean, în cap cu inspectorul general Aurel Săseanu. Deci un om care a încercat să-și facă datoria. Ce-a fost în capul ministrului învățământului. Astfel cum îl deducem, înțelegem prea bine că ar fi dorit din toată inima să-i ajute pe potlogari, să ascundă

ilegalitățile unora din subordonații săi, trup din trupul și sufletul din sufletul imensei corupții ce stăpânește țara. Dar cu ce mijloace? Cu ce preț? Având apucăturile lui Marius Chicos Rostogan, pe cât de oportunistul, pe atât de distractivul „pedagog de școală nouă”, domnul Liviu Maior nu pare a avea mai multă minte decât Rică Venturiano, cel ce mărturisește - probează măcar atâta onoare! - „a-și fi pierdut uzul rațiunii”.

Am mai înregistrat un scandal polemic, lăunțar cu un mare dragător similar și amintim ministrul culturii Petre Sălcudeanu. Deși am văzut și fotografiat cu extraordinară promptitudine „demascată” în virtutea acelor poznașe fotografice un teribil satir în exercițiul funcției, ori tocmai de aceea, cazul Sălcudeanu, rămânând enigmă. Circulă zvonuri insistente în legătură cu inscenare menită a-l îndepărta de la proiectele sale de-a îndepărta, la rândul-i, pe altă bineînțeles „persoană importantă”, „importantă” decât d-l Sălcudeanu, care astfel s-au precipitat lucrurile. Nu dispunem încă de suficiente date pentru a ne pronunța categoric. Dar nu e cel puțin la fel de gravă noi zicem că mai gravă - comportarea domnului Liviu Maior? Cu o voluptate în căutarea amestecă negreșit și gustul senzațional al nud și...nurlui, gazetele au vuit multă vreme pe tema dezordinii pantalonilor d-lui Sălcudeanu. Indiscutabil, starea d-lui Maior și eventual manifestata aspirație erotică nu reprezentau suze pentru autorul Răzvan teclii din Alexandria, în ipostază de ministru. Dar domnul Liviu Maior n-ar putea în nici măcar atât. Pe d-sa nu l'incriminăm doar presupusa intenție de viol, ci faptul că, în vâzului lumii, al lovirii. Dacă ar procedat deliberat, la rece, năpustindu-se cu forța sa fizică (dovadă că cea morală și lacunară) împotriva unei victime care venise a-i cere ajutorul legal. Nu voia a-și satisface o firească plăcere de moment, ci nefreașă plăcere a injustiției asumate și a puterii brute, sub o invariabilă egidă „de stat și partid”. Cum rămâne, domnule Liviu Măișor și iarăși Măișor cu valența educativă comportării dvs.? Cum rămâne cu absoluta incompatibilitate dovedită a se fi stabilit în persoana dvs. și rangul dvs.?

Considerați că puteți fi, în același timp, ministru al învățământului și bătaus?

Gheorghe GRIGURU

Opțiune pentru știință

Îl cheamă John. Sau Jean. Sau Johan. Este unul din miile de tineri ce va intra în elita intelectuală a țării sale. Încă din primul an de colegiu s-a remarcat prin seriozitate și usurința cu care asimila noțiunile și metodele științifice. Laboratoarele li erau familiare, dar îl fascinau totodată prin posibilitatea de a privi adânc în interiorul materiei și de a-și pune întrebări. Profesorii săi l-au învățat cum să gândească pentru a afla unele din răspunsuri. Acum, la absolvirea facultății, printre primii 5, e hotărât să-și aleagă o carieră în cercetarea științifică.

Este opțiunea sa realizabilă? John este cetățean al unei țări a cărei prosperitate se bazează pe competiție. Atât între valorile din interiorul ei, cât mai ales cu celelalte națiuni. În această cursă pentru prosperitate câștigă de regulă cei ce sunt mai bine informați, mai bine pregătiți, cu un pas sau cu o idee înaintea altora. De aceea, statul își protejează valorile științifice și nu își permite să le risipească. Ele sunt rare și se formează greu.

John va trebui să-și perfecționeze cunoștințele universitare dacă dorește să obțină un post într-un laborator de cercetări. El se va înscrie la doctorat și se va dedica elaborării tezei timp de 2-3 ani. Are nevoie de o bursă ca să se întrețină în acest interval de timp. O va obține de la universitatea unde își scrie teza, fie de la una din cele 3-4 firme care, prin agenții de personal, l-au remarcat deja din anii terminali ai facultății și ar dori să-l aibă ca angajat. Din valoarea bursei, de 1000-1500 \$, cel mult o treime îi este necesară pentru a-și acoperi cheltuielile cu locuința și masa. Restul îi rămâne pentru a-și cumpăra un computer, cărți și, evident, pentru a-și trăi după gustul lui frumosii ani ai tinereții.

Proaspăt doctor în știință, tânărul John are în față un viitor asigurat, fie într-un laborator universitar, fie în laboratorul uneia din firmele care îl curtează. Adăncit în aventura cunoașterii, înconjurat de aparate de cercetare ultramoderne, cu un salariu foarte motivat, John se poate consacra liniștit pasiunii sale. El nu va regreta niciodată opțiunea făcută la absolvirea facultății.

Pentru că în țara sa este valabil proverbul „Cine are carte, are parte”.

Ion este în ultimul an de facultate, undeva în România. La fel de înzestrat nativ ca și John, el s-a evidențiat ca unul dintre cei mai buni studenți din an. Va termina probabil ca șef de promoție. Ce va face după absolvire? El ar dori să lucreze în cercetare: atât pasiunea sa pentru știință, cât și performanțele obținute pe parcurs justifică această opțiune. Este realizabilă opțiunea sa? Teoretic, da. În ciuda situației generale dificile în care se află institutele de cercetare, unele angajează încă prin concurs tineri absolvenți. Dacă nu ar proceda astfel, media de vârstă a personalului angajat ar trece mult peste 40 de ani, cu consecințe directe asupra randamentului, spiritului novator și rezultatelor muncii de cercetare. În primii ani de la angajare, Ion va primi cel mult 140-150.000 lei, și aceștia uneori cu întârziere. Locuința nu va primi cu siguranță. Tot ce a fost la dispoziția institutelor este de mult distribuit, încă înainte de 1989. O locuință cu chirie într-un mare oraș costă foarte mult. De obicei ea se închiriaza pe dolari, pe mulți dolari. Puținii proprietari dispuși să accepte chiria în lei solicită sume în jur de 100.000 lei. De ce să ne mirăm când, pentru o amărâtă de garsonieră fără bucatărie, în căminul de nefamiliiți al IFA, se plătesc 75.000 lei? Ce i-a rămas tânărului Ion după ce și-a făcut rost de o locuință în calea „coșului zilnic”. Un coș din ce în ce mai scump, împovărat de politica falimentară a guvernanților post-decembristi.

Dacă are șansa, Ion va putea obține, cu destulă greutate, un stagiu de 3-6 luni în străinătate, într-un mare laborator occidental. Va lucra cu multă stăruință acolo și își va pune în valoare capacitatea de creație dovedită în țară. Va observa cu un ochi atent cum sunt organizate acolo nu numai știința, dar și mersul general al societății. La întoarcerea în țară, va compara cu realitățile noastre, autohtone. Nepăsare,

indiferență, cinism din partea autorităților. Disperare și blazare pe fețele multor români. Și se va întreba dacă n-ar fi fost mai bine să nu se mai fi întors în țară.

Pentru ca Ion și miile de tineri ca el să nu ajungă la o astfel de concluzie este nevoie a fi luate urgent unele măsuri. Nu ne putem permite să pierdem atâtea valori și energii de care țara are mare nevoie pentru a ieși din marasmul în care au împins-o 45 de ani de dictatură comunistă plus 5 ani de crypto-comunism.

Sugerez doar câteva dintre aceste măsuri, aplicabile pe termen scurt. O primă măsură: acordarea prin concurs a unui număr suficient de burse de studii în străinătate pentru tinerii cei mai merituoși. Aceste burse, cu o perioadă de 2-3 ani, vor fi suportate fie de Guvern, fie de laboratoarele unde vor lucra burserii, fie de programe internaționale susținute de organisme gen Consiliul European, UNESCO, Uniunea Europeană. Guvernul trebuie totodată să-și asume obligația asigurării unui post (în cercetare sau în învățământul superior) la întoarcerea în țară a beneficiarilor de burse. În acest fel tânărul respectiv are o motivație puternică de a reveni în țară, iar statul are numai de câștigat prin diseminarea cunoștințelor dobândite de acesta în laboratoarele de prestigiu din străinătate. O astfel de măsură nu este

nouă, ea fiind practică de statul român până în 1944.

În delicata problemă a locuințelor, statul poate interveni prin acordarea de credite pe termen lung, cu dobânzi reduse. Dacă dorește să-și formeze și să păstreze elitele, statul va trebui să abandoneze concepțiile egalitariste populiste și să dea prioritate celor care, într-adevăr, împing societatea înaintea, aducându-i competențe, prestigiu și respect pentru adevăr.

În lipsa unei protecții de către stat, comunități oamenilor de știință, existând pericolul real de diminuare a ei până la valori neglijabile ca număr și importanță socială. Deja se înregistrează astfel de tendințe. Consecințele unei astfel de situații sunt incalculabile, iar putând plasa România într-o stare de cronică subdezvoltare tehnologică și economică, asemenea unei republici bananiere.

Rezolvarea pe termen lung a problemelor atinse în acest articol nu se poate face, evident, decât dacă există voință, competență și resursele pentru a rezolva. Prin gafe și bâlbăieli, guvernarea actuală a reușit performanța de a atinge, conform principiului lui Petre, nivelul maxim de incompetență. Este de aceea momentul pentru o schimbare politică profundă, pentru o înnoire radicală a mentalităților, a structurilor de putere și a instituțiilor. Avem convingerea că alternativa de guvernare oferită de Convenția Democratică poate aduce această schimbare în bine, atât de așteptată de marea majoritate a românilor.

Dănuț POPA

Lansări de carte

Sâmbătă, 18 martie, la orele 11, la sediul central al PNTCD, se va desfășura festivitatea lansării volumului de versuri „Floarea Florilor” de Dan Bodea și a studiului etnografic „Din legende și tradițiile Dunării” de Cornelia Călin-Bodea. Invitați de onoare la festivitate: dl Ion Diaconescu, prim vicepreședintele PNTCD, pr. Const. Galeriu, criticul Laurențiu Ulici, ambasadorul și scriitorul Al. Paleologu, dr. Șabina Ispas, poetul Ioan Es. Popa, Longin, red-șef al revistei „Cuget”, dl senator Radu Vasile, precum și dl Ion Lambru, liderul Organizației muncitorești a PNTCD.

Jurnal de spectacol

Războinicul fără armură

Totul despre Shakespeare – iată o sintagmă care nu s-a putut rosti vreodată, de secole, opera sa traversează generații, mereu la fel de proaspătă și incitantă. Prin anii '60, Teatrul de comedie delecta publicul cu Troilus și Cresida în regia lui David Esrig, având în distribuție nume de prestigiu. După aproape treizeci de ani, aceeași scenă găzduiește acum spectacolul lui Dragoș Galgoțiu, regizorul care s-a încumetat să monteze piesa într-un timp când uitarea nu s-a așternut peste succesul deceniului șapte.

Astfel, povestea războiului troian, fără eroi impecabili și acte de bravură triumfale, continuă tot așa cum continuă veacuri la rând, nesfârșit,

Troilus (Marian Rălea) răspunde vulgarității ostentative a lui Ahile (Florin Călinescu), cinismul lui Thersit (George Mihăiță), registrului profund tragic în ilaritatea sa a lui Patroclus (Constantin Ghemescu). Bine articulată, mecanismul nu poate fi lipsit de niciunul dintre resorturile sale, numite: Silviu Stănculescu, Ovidiu Niculescu, Dinu Manolache, Gheorghe Dănilă, Șerban Ionescu, Eugen Racoți. Rolurile feminine marchează semne distincte fie pe platou armurii, cu vinovata lor cochetărie (Manuela Hărăbor și Gabriela Popescu, respectiv, Elena și Cresida), fie sub coif, în labirintul de nepătruns al gândurilor profetice (Magda Catone – Cassandra și Adina Popescu – Andromaca).

Foto: Florin Andreescu

războiul oamenilor. Demitizat însă, luptătorul nu mai rămâne decât o biată făptură imperfectă în vitregia vremurilor, chinuit în dragoste, răpus în bătlăii fără noimă, învins în viață. Zdrobit de aura legendei soldatului majestuos, stă individul obișnuit, nici bun, nici rău, dezamăgit și grosolan, îndurerat și trădător, îndrăgostit și sceptic, deprimat și vicios. Acestea sunt coordonatele amare pe care le înalță spectacolul prezent, ce se modulează între deznădejde și zămbet, între ideal și trivial într-o unduire amăgitoare care frânge sublimul și statuează micimea. Chiar dacă trimiterile regizorale sau aluziile scenografice și muzicale sunt multiple, atât ca timp, cât și ca arie de desfășurare, viziunea domnului Galgoțiu nu se dispersează în aceste elemente. Ele se supun toate unui întreg atât de bine încheiat, încât apare ca o armură etanșă, practic ireproșabilă alcătuită. Aplecându-te asupra fiecărei componente, o găsești minunat lucrată, atent rostită, cu nimic mai prejos decât oricare altă.

Contururi clar definite desenează personaje individualizate precis, dar și inseparabil legate prin relația între roluri egale ca importantă. Prezenței super-efeminate a lui Peris (Zoltan Octavian Butuc) i se opune agresivitatea excesivă a lui Agamemnon (Șerban Celea), slăbiciunii belicoase a lui Ajax (George Ivașcu) hotărârea crudă a lui Diomedea (Valentin Popescu). Naivitatea visătoare a lui

Dar, precum istoria pentru Shakespeare, armura devine pentru Galgoțiu o realitate ulterioară. Dincolo de ea, războinicii neglorios, există, mărunț, individul în pijama, în frac, în haine ponosite, în echipament de camuflaj, în straie populare. Blocate într-un stadiu intermediar de finisare, costumele lui Vittorio Holtier opresc momentul creației într-un prezent veșnic, revărsat peste mode și epoci. Întreaga viziune scenografică a domniei sale sugerează aceeași clipă continuă, extinsă peste templul antic topit în fortăreața medievală sau campusul militar modern. În invocarea divinității se amestecă, de asemenea, ruga către zeii Olimpului cu simbolul precreștin al crucii și veșmântul de cardinal, peste care curg motivele muzicale alese din folclorul arhaic românesc tot de dl. Dragoș Galgoțiu.

Tușe subtil trasate, toate cele prezentate și altele încă nu atomizează spectacolul, dimpotrivă îl dimensionează până la amănunt ca o primă ieșire la rampă de certă valoare din suita celor pe care Teatrul de Comedie le anunță deja. Apropiată premieră – „Fuga” de Mihail Bulgakov în regia doamnei Cătălina Buzoianu, cu o distribuție ce antrenează practic întreaga trupă, iar cap de afiș este dl. Ștefan Lordache – vine să întărească ideea că promisiunile nu sunt vane.

Anca ROTESCU

DIRECTORUL

E vremea comunistilor, când în școli aveau loc așa-zisele alegeri de directori, am văzut fișele ce trebuiau completate de candidați. Ele începeau fără echivoc cu: „Membru de partid din...”. Nici nu se putea concepe că altcineva decât un membru de partid să candideze la acest post.

Astăzi se spune că în școli nu se face politică. Lucrurile au rămas însă „încrămene” cum erau în decembrie 1989. Directorii, aproape toți, la fel. Deci, conduc la fel după cum o făceau și pe vremea comunistilor, sau aproape la fel.

Reforma învățământului trebuie să prevadă și un director de școală cu calități deosebite și mentalitate nouă, care să fie în stare să conducă, să instaleze o atmosferă plăcută în cancelarie și relații de competență și concurență firești între profesori și între elevi. Păreră mea este că, cel puțin acum, el trebuie să fie un profesor-manager. Să provină din rândurile profesorilor cu experiență și de valoare recunoscută și nu din afara școlii.

Este nevoie de multă voință, responsabilitate, sinceritate, încredere, pentru ca împreună cu toți colegii să poată introduce noutățile, să le discute, să evalueze sincer și corect rezultatele. Cred că cineva din școală, cunoscut și apreciat poate să aducă modificările esențiale. Un director venit din afară, pe alte criterii, fără sprijin, nu poate conduce eficient.

Deci, cum ar trebui să procedeze un director?

În primul rând într-o adunare comună cu toți profesorii școlii le-ar prezenta un program de activitate

școlară, care să continue, pe lângă orele de predare, activități educaționale, sportive etc. Administratorul școlii, împreună cu personalul ajutător, va trebui să acționeze astfel încât atmosfera în școală să fie plăcută. Un bun gospodar, chiar cu bani puțini, poate crea lucruri frumoase. Este nevoie de voință, de pricepere și de multă dragoste. Toate acestea le poate imprima un director.

Legea învățământului va da posibilitate directorului să-și aleagă oamenii, să-i stimuleze, să-i atenționeze atunci când crede că este cazul. O asemenea autonomie este în interesul școlii, dacă este bine înțeleasă și nu face din director un vechil pe propria moșie. Tot legea va permite școlii să primească donații și sponsorizări care-i vor da o oarecare independență financiară absolut necesară.

Directorul trebuie să fie un om respectat, dacă nu chiar iubit, atât de profesori, cât și de elevi, atât de cei premiați, cât și de cei sancționați, atât de personalul ajutător, cât și de părinți. El trebuie să știe tot ce se întâmplă în școală și să găsească soluții pentru toate. Multe din aceste cerințe un om le are, sau nu le are. Multe însă se pot învăța, se pot forma, se pot dezvolta. Cred că niște cursuri de manager pentru școli sunt foarte necesare. La ele ar trebui să poată participa orice profesor, chiar dacă în prezent nu se gândește la a fi director.

Dar, un conducător trebuie să știe că el conduce oameni, după legi, și nu este permanent conducător.

Marinela RUSET

Limba noastră-i limbă sfântă!

„En tête à tête” cu ... Nea Ion (dacă n-are telefon!)

Limba noastră-i o plăcere când o ascultăm, și pe buze-duce miere când o cuvântăm”, zicea un poet într-un moment de inspirație. Alt poet spunea, la fel de inspirat: „Limba națională este cel mai important poem al unui popor”, în timp ce filologul Lazăr Șăineanu sublinia acum 100 de ani: „Elementul popular este cel mai important când este vorba despre constituirea limbii naționale”. Aceste frumoase cuvinte (ca și multe altele, asemănătoare) aparțin unor mari iubitori ai limbii române, DATORATĂ și DESTINATĂ întregului popor, apărătorul ei de nădejde, în ciuda celor (puțini la număr) care se fac că o „uită”, ca în cunoscuta anecdotă cu grebla. Și, pentru că eroul anecdotei este un român de-al nostru școlit la Paris, să ne ocupăm astăzi de un franțuzism la modă, și anume „(en) tête à tête”. El este folosit de către snobi referitor la o întâlnire, o convorbire (discuție) etc. la care participă doar două persoane, fără martori

(între patru ochi, în particular, cu ușile închise etc.). Acest franțuzism este nelipsit din „Actualitățile TVR”, care informează în mod curent despre „tête à tête”-ul (!) unor șefi de state, de guverne etc., expresie preluată ca atare de la Agenția France-Presse. Culmea snobismului a fost atinsă, însă, de un „mai-mare al agriculturii” din Slobozia, care (la o recentă emisiune TV „Viața satelor”) spunea, printre altele: „Dacă țărani n-au telefon pentru a mă CONTACTA, atunci să vină aici, să discutăm ... TÊTE À TÊTE”. ... Curat „tête à tête”, domnule ... „Grebleanu”! Avea dreptate moderatoarea Dana POPESCU când vă atrăgea atenția cu delicată ironie: „Pentru a vă înțelege, țărani ar trebui să umble cu dicționarul în buzunar!”. Dar și mai mare dreptate avea Mitropolitul DOSOFTEI când spunea, acum peste trei sute de ani: „Cuvintele acelea-s bune, de le-nțelege tot omul!”

Prof. Gh. CONSTANTIN

Reflecții asupra democrației creștine

COMPROMISUL

Pentru marele public, de obicei mai preocupat cu propriile probleme, de zi cu zi, modul concret - ca ansamblu de comportamente și atitudini - al desfășurării vieții publice, rămâne mai puțin interesant decât, am spune, conținutul propriu zis al mesajelor transmise și mai ales, am spune al deciziilor care se iau. Și totuși există nuanțe notabile între manifestarea sau exprimarea publică a diferitelor grupări politice. Căci ne referim la situațiile care aparțin normalității, fiecărei partid exprimă o anumită orientare ideologică. Și de obicei, această orientare are un corespondent și în tipologia acțiunii politice.

Elemente comune există. Omul politic rațional nu se poate distanța de consecințele - posibile - ale acțiunii sale. Previziunile, evaluarea riscurilor și anticiparea reacțiilor - partenerilor, adversarilor și ale opiniei publice - se încadrează logic în metodologia acțiunii politice. Acțiune care își orientează sensul - prin mijlocirea împrejurărilor favorabile sau înfruntând situații nefavorabile - în direcția obiectivelor concrete. Logica anticipării responsabile impune ca problematica „consecințelor” să rămână în centrul acțiunii. De aceea în politică - sau, mai ales, în politică - obiectivele concrete - indiferent de natura lor - au sens prin urmările pe care le produc. Voalate inițial prin manifestările formale ale politiciii, aceste consecințe acționează inevitabil asupra mediului politic, economic, social și cultural. Ele pot eroda, consolida, sau așa cum ar fi normal, construi benefic. Chiar dacă elementele metodologice pot fi comune consecințele acțiunii politice îmbracă până la urmă vestimentul idealurilor și al unor aspirații specifice, adică opțiunea ideologică asupra societății umane. Jul. Freund (1) atrage atenția asupra faptului că nu întotdeauna o acțiune rămâne conformă cu proiectul sau cu opțiunile inițiale. O acțiune poate să ducă omul politic în situația de a nu mai putea controla efectele acțiunii sale: în asemenea momente - situații limită, crize efective - imaginația și capacitatea previzională, implicând decizia, se pot inhiba cu ușurință. Cei care au inițiat acțiunea se pot aștepta să fie depășiți sau chiar neadaptați la consecințele ei. Experiența, talentul nu pot suplini clarviziunea și mai ales acel „simț” aparte al dimensiunii istoriei - călăuză atentă între consecințele previzibile și cele imprevizibile ale acțiunii politice. De aceea importanța momentului inițial, de pregătire a acțiunii decizionale este deosebită. Și nu odată, anumite situații solicită - pentru fortificarea actului politic - dialog, parteneriat și alianțe. Situații în care voința politică, singură nu este suficientă pentru asigurarea succesului.

De aceea un partid, real implicat și identificabil ideologic cu o adâncă

responsabilitate socială, trebuie să-și definească clar oportunitățile de ordin tehnic dat și morale față de compromis.

Alegerea, ierarhizarea și etatizarea obiectivelor, voința politică, resursele, accepția asupra conceptului de compromis - iată elementele ale acțiunii politice.

Compromisul, ca un ansamblu de tehnici de comunicare și de decizie poate influența serios celelalte elemente ale acțiunii politice, și care evident, au o coloratură ideologică. De aceea există o legătură strânsă între comportamentul uman, în genere motivat ideologic (conștient sau inconștient), comportamentul de grup - dependent de primul și mai ușor identificabil în viața politică - și conceptul de compromis.

The Oxford English Dictionary (2) definește compromisul prin: „...a ajunge la o învoială prin concesii mutuale; a ajunge la un acord (înțelegere) prin renunțări (capitulări) parțiale, ale pozițiilor sau chiar ale principiilor”.

Dacă concesiile mutuale, mai mult sau mai puțin limitate - și care țin de argumentația metodologică și/sau de pozițiile pragmatice - sunt detașate de ceea ce am putea numi de obicei compromisul de ordin tehnic, renunțare chiar parțială (greu de acceptat și aceasta) la principii conduce precizăm, la o situație mult mai gravă: compromisul de substanță. Compromisul fundamental politic.

Se poate susține că cea mai mare parte a vieții publice se realizează prin soluții și opțiuni de compromis, într-o lume în care interesele - nenumărate și atât de disjuncte - se confruntă permanent, metodologiile unilaterale de acțiune și de decizie, promovate autoritar, ar perturba echilibrul și armonia societății.

Să aibe dreptate G. Simmel când susține că una din cele mai mari descoperiri ale umanității este compromisul? Dacă ne raportăm la societatea civilă - aici coabitează drepturi și interese de o mare diversitate - în general legitime - generații diferite, aspirații, pasiuni, status-uri culturale și sociale multiple, asociații, grupări, instituții. Considerăm că productiv societal este compromisul „Tehnic”, să spunem adaptat pozițiilor pragmatice. Compromisul de substanță, mult mai puțin. Poate exista în normalitate, poate progresa o societate în care fiecare persoană, grupare sau instituție ar renunța la principiile care o definesc, o identifică? Dacă nu se pot negocia principiile de bază ale vieții în comun cele mai multe cuprinse în norme de drept pozitive nu mai rămâne decât ideile care justifică și determină aspirațiile și acțiunea socială. Dacă se renunță chiar parțial - la acestea, mai putem vorbi de o viață socială realmente sănătoasă? Egalitatea prin unifor-

mitate și unanimitate mai poate constitui un motor social? Nu credem.

Problema devine mai acută în spațiul politic. Istoria fără drept de apel reține corespondența strânsă dintre tipologia doctrinară și atitudinea față de compromis. Pe de o parte, tipologia liberală și cea socialistă, care acceptă și practică curent compromisul. Liberalii, în numele unei filozofii care maximizează libertatea, iar socialistii pentru a accede la putere - dar și pentru a păstra această putere, în virtutea unui autoritarism „justificat” prin limitarea libertăților publice - în favoarea interesului general; interes general, pe care socialistii nu l-au definit cu claritate niciodată.

Distinct de aceste condiții, de altfel verificabile istoric, se situează creștin-democrația. Ni se pare normal, întrucât această doctrină în primul rând ca un mod distinct de gândire și de comportament și ulterior, prin evoluție, spre un sistem ideologic și programatic bine încheiat - s-a constituit ca o reacție, ca un sistem protectiv social, am spune, contra mentalităților și al practicilor socialiste și liberale. Se uită prea ușor, de către analiștii politici, acest aspect important; chiar dacă azi, evoluțiile globale politice, din democrațiile occidentale, au permis „apropierea”, „nivelarea” ideologiilor principale. Oricum și în Europa de Vest sau în cea de Est, cea „moarte a ideologiilor”, prezisă de politologii occidentali prin anii '70, nu s-au înfăptuit. Din contra, mai ales în țările post comuniste, se pare că acest conflict ideologic chiar s-a acutizat. De aceea elementele comportamentale de bază, izvorâte din motivațiile doctrinare inițiale, rămân încă, mai mult sau mai puțin active.

În România de azi, sechelele mentalităților și comportamentelor totalitare sunt prezente la toate nivelele societății. Chiar dacă acum sunt colorate mercantiliste. De aceea, partidul nostru, nu o dată și-a prezentat punctul nostru de vedere în fața acestei probleme importante, atitudinea față de compromisul politic de substanță (a se vedea și „Dreptatea” nr. 68, din 1995).

Dl Corneliu Coposu, președintele PNȚCD, declară cu ocazia unui interviu din „Dreptatea” (3) că: „...compromisul este de natura politicianismului. Cred că etica, fermitatea și ținuta fermă nu sunt străine de politică și sunt indispensabile oricărui om politic care într-adevăr se preocupă de binele și viitorul poporului și al țării. De aceea am fost întotdeauna ferm pe poziție refuzând să negociez principiile. Sigur că sunt momente în care anumite rețușuri sunt posibile, dar cred că omul politic care răspunde cu adevărat la acest nume

nu fi este permis să facă tranzații și să negocieze cu principiile”.

Așa cum am mai afirmat, democrația creștină tinde spre apropierea unor puncte de vedere diferite, doar prin recunoașterea telurilor a valorilor comune.

Ca să putem apropia și conștientiza unele poziții pentru a putea înfrunți anumite rețușuri este imperios necesar ca să existe și să evidențiem elementele particulare și generale comune. Doar așa discuțiile, dialogul la masa tratativelor au șanse reale de a deveni mai mult decât imaginea oficială a unui cod de maniere politice. Din acest moment putem vorbi și de eficacitatea actului politic partenerial, de negociere. Căci respectul substanței democrației se alătură natural corectei actului politic. Doar aceste condiții compromisiu de ordin tehnic cum l-am denumit devine adevărat și productiv, neafectând identitatea proprie - politică și morală.

Astfel proiectat - prin analiză, recunoașterea și promovarea elementelor comune - gândit și negociat cu seriozitate - acest tip de compromis poate depăși condiția dialogului fertil asupra unor chestiuni particulare. Se pot crea premisele organizării unui front comun, în vederea promovării ideilor valoroase, larg implicative social sau chiar se pot pune bazele unor alianțe politice. Exemplele concrete nu lipsesc. Germania Federală, la începutul anilor '50. Scena politică era dominată categoric de către creștin-democrații germani lipsiți de audiență electorală vor încerca să preia o idee mai veche discutată și în republica de la Weimar: participarea muncitorilor, integrarea lor mai adâncă la viața întreprinderii. Chiar dacă susținute fiind de multe centrale sindicale, ideile social-democraților ar fi rămas pe hârtie, dacă creștin-democrații și în primul rând cancelarul Konrad Adenauer n-ar fi sprijinit acest proiect de numit ulterior „principiul co-gestiunii” (4).

Konrad Adenauer are marele merit de a fi sesizat nu numai potențialul funcțional deosebit al acestui model - privit și înțeles prin proiectarea obiectivelor cultivate de democrația pluralistă până la nivelul vieții economice - dar, mai ales și elementele comune cu care proiectul venea în întâmpinarea unor idei creștin-democrate: solidaritatea umană (mai mult decât solidaritatea socială de clasă), respectul demnității omenești, parteneriatul și cooperarea în realizarea binelui comun general. A contat poate după cum remarcă Michel Albert (5) și sentimentul propriei vulnerabilități, la scară națională, a unei Germanii divizate și ocupate de către învingători. Oricum, în aceste condiții - social-democrații și sin-

Moțiune împotriva demiterilor abuzive din funcție a primarilor opoziției

La Camera Deputaților s-a depus o moțiune simplă din inițiativa dlui Sorin Lepșa, deputat PNȚCD, la care s-au mai asociat și alți 71 de deputați ai opoziției. Moțiunea condamnă modalitatea abuzivă în care Departamentul Administrației Publice Locale procedează emitând hotărâri de demitere a unor primari și consilieri aleși, înainte de pronunțarea unor hotărâri judecătorești definitive împotriva lor. În moțiune se cere Guvernului să anuleze toate aceste hotărâri ale sale de demitere a unor aleși în cadrul administrației locale, emise fără justificarea unei hotărâri judecătorești.

Moțiunea s-a discutat în plenul Camerei Deputaților în ședința din 27 februarie 1995. Din partea PNȚCD au luat cuvântul în cadrul dezbaterilor dñii Sorin Lepșa, Ion Corniță și Mircea Ciurara.

Măsura luată de Guvern de înlăturare aproape exclusivă a primarilor aparținând partidelor de opoziție, a arătat dl deputat, are un vădit caracter politic și ridică un mare semn de întrebare privind organizarea corectă a viitoarelor alegeri locale și generale. În continuare, debutatul PNȚCD a considerat că înlăturarea primarilor și consilierilor practică de Guvern este un act neconstituțional și ilegal. Legea 69/1991 privind administrația publică locală permite prefectilor să atace anumite acte administrative imputabile primarilor în fața Contenciosului Administrativ, dar nu persoana însăși a primarului.

În conformitate cu prevederile legii, actele imputabile primarilor, emiterea de hotărâri care contravin intereselor generale ale statului sau încălcă ordinea de drept precum și compromiterea cu rea credință a

intereselor comunei sau ale statului - trebuie stabilite de justiție printr-o hotărâre judecătorească definitivă. Abia după această procedură primarii pot fi demisi. Altfel acești reprezentanți ai comunităților locale în loc să fie ocrotiți de lege, ar rămâne la discreția unui prefect sau a DAPL care îi demite după bunul plac.

De altfel prevederile legii 69/1991 arată foarte limpede că între prefect și primari nu există raporturi de subordonare, fapt evident deoarece prefectul este exponentul executivului iar primarii și consilierii sunt reprezentanți electoratului. Această metodă de demitere a primarilor și consilierilor face ca alegerile locale să devină o simplă parodie deoarece se tinde ca rezultatul alegerilor dintr-o perioadă să fie răsturnat, și ce a pierdut în alegeri, Guvernul să câștige ulterior prin această practică.

De asemenea, aceste hotărâri de demitere încălcă drepturile primarului, ca persoană, garantate de Constituție cu privire la prezumția de nevinovăție și la dreptul de apărare. Caracterul politic al majorității demiterilor efectuate de Guvern rezidă și din faptul că înainte de a fi demisi primarilor li s-a făcut propunerea de aderare la PSDR iar refuzul lor le-a atras penalizarea.

In încheiere, dl deputat Sorin Lepșa a concluzionat că această acțiune abuzivă desfășurată sub patronajul dlui Octav Cosmâncă are toate șansele de a ne face remarcă în Europa prin ridiculul noilor sale creații din domeniul administrației publice locale românești.

Ședința Camerei a fost marcată de o scenă comică atunci când dl deputat Mihai Iușuț nu a reușit să explice prin ce metode miraculoase PSDR deși nu a participat la precedentele alegeri locale din 1992, are totuși în momentul de față 17% din posturile de primari de comune din țară. Desigur că nu prin racolare, promisiuni și presiuni, ci

Interpelare

În ședința Camerei Deputaților din 2 februarie 1995 dl deputat Mircea Mihai Munteanu a adresat Guvernului, în numele Grupului parlamentar al PNȚCD și PER, o interpelare în care comentează situația construcției de locuințe din țara noastră. Subliniind amploarea socială a problemei locuințelor, care interesează toate segmentele societății dar, cu deosebire, pe cei tineri, i se reproșează Guvernului actual că n-a găsit soluții pe măsura importanței subiectului. În lipsa unei strategii coerente în domeniu, bugetul de stat pe anul 1995 a rezervat acestui domeniu resurse total insuficiente. În final, se cere executivului să aducă de urgență în discuția Parlamentului proiectul Legii locuințelor, pe care, prin Ordonanța nr.19/1994, s-a angajat să-l prezinte până la sfârșitul lunii iulie 1994.

Tineretul Universitar Național Tărănesc Creștin Democrat a fost desemnat de European Democratic Students la conducerea grupului de lucru EDS pentru Europa de Sud-Est

La sfârșitul lunii februarie, la Stockholm a avut loc Council meeting-ul EDS, la care TUNȚCD a fost reprezentat de Florin Vlădica - TUNȚCD Timișoara și Mihai Popescu - TUNȚCD București.

Președinția grupului de lucru EDS pentru Sud-Estul Europei a fost încredințată Tineretului Universitar, care rămâne singura organizație studentască din România, prezentă într-un for European recunoscut de Consiliul European. Grupul de lucru fusese creat în august 1994 ca urmare a inițiativei TUNȚCD, susținută de DAP-NDFK, organizația studentască a partidului Neo Demokratia, din Grecia.

Grupul de lucru EDS va lua în discuție problemele zonale de conflict din fosta Iugoslavie și Cipru, ca și situația minorităților naționale existente în statele din regiune. În acest context, o atenție deosebită va fi acordată românilor din Bucovina de Nord și Basarabia. Documentele propuse de grupul de lucru vor fi adoptate de EDS, care le va înainta Consiliului European și celorlalți factori de decizie la nivel european.

Reamintim faptul că anul din demersurile TUNȚCD în urmă cu un an a fost adoptarea unui protest al European Democratic Students în legătură cu cazul Ilie Ilașcu.

Radu MUNTEANU

dicatelor s-au putut așeza la masa tratativelor. Iar produsul acestor negocieri fertile a fost primul proiect de lege asupra cogestiei, impus legislativ de creștin-democrați în 1951 cu toată opoziția marilor industriști.

De atunci a trecut mult timp. Protagonistii evenimentelor „fierbinti” ai anilor '50, nu mai sunt printre noi. Dar principiul cogestiei, s-a impus și se impune, treptat pe continent, ca un bun câștigat al întregii comunități europene. Să ne referim la țara noastră. În aceste momente. Situația politică foarte complicată, persistența structurilor cât și a mentalităților criptocomuniste face ca procesul democratizării societății române să fie serios obstrucționat. În aceste condiții speciale, forțele opoziției au avut și

au o singură alternativă viabilă: realizarea unei alianțe politice - cu un pronunțat caracter electoral potențial, perceptibilă de către electorat ca unica forță unită contra puterii! Convenția Democratică din România, realizată în această idee, este rodul activității neobosite a președintelui nostru, dl Corneliu Coposu. D-sa a reușit să aplice întotdeauna interesele divergente ale momentului și să-și convingă partenerii de necesitatea fructificării tuturor elementelor și a valorilor care ne apropie. „Mă consider și întemeietorul Convenției Democratice”, mărturisea recent dl Coposu (6). „Pentru că, după o participare la un congres internațional, la Luxembourg, în iunie 1990, am lansat, la început în străinătate, la Luxembourg și la Bruxelles, și pe urmă, imediat în țară, ideea solidarizării partidelor democratice din opoziție, adică a partidelor care urmăresc eradicarea criptocomunismului și instalarea instituțiilor

democratice demolate de vechiul regim comunist”.

Chiar dacă mai răzbat la suprafață, din când în când, orgoliul greu de controlat și care hrănesc presa cu senzațional, realitatea și forța adversarului comun - în primul rând mentalitățile și comportamentele criptocomuniste - fi obligă de obicei pe cei în cauză să revină la realitate.

„Orice încercare de părsire a Convenției echivalează cu începutul pulverizării formațiunii politice respective” remarcă dl Corneliu Coposu. Iar răspunsul nostru - celor care fac, uneori valuri, uitând atât de ușor cât datorează Convenției și ce obligații au în continuare față de ea dar și față de țară - este unul singur: nu facem tranzații cu principiile pe care a fost întemeiată Convenția Democratică! Doar în condițiile în care rămânem fermi cu principiile și cu propria conștiință, Convenția va rezista atâtor încercări de slăbire din exterior dar și

din interior din păcate.

Se va putea adapta viitoarelor surprize electorale pe care cu siguranță, adversarii noștri politici le pregătesc cu cea mai mare discreție? Va avea ea succesul meritat și dorit de milioane de români la viitoarele alegeri? Noi credem că DA!

Dinu GHIA

Bibliografie:

- (1) Jul. Freund - „L'essence du politique”, ed. Sirey - 1986
- (2) The Oxford English Dictionary, vol. II, ediția a II-a
- (3) „Dreptatea” - 19 iunie 1992
- (4) G. Burdean - „Traité de Science Politique”, ed. LGDJ - 1976
- (5) M. Albert - „Capitalism contra capitalism”, ed. Humanitas - 1994
- (6) „Tinerama” - 20 decembrie 1994

Interviu cu dl. deputat Gavril Dejeu, președintele Organizației Județene Sibiu a PNȚCD

D-le Gavril Dejeu, vă rog să vă prezentați cititorilor.

- Sunt născut în anul 1932 în comuna Poeni, jud. Cluj, dintr-o familie modestă de țărani cu 6 copii. Am absolvit facultatea de drept din Cluj în anul 1957, un an am fost

judecător după care, dat afară, am intrat în avocatură. Din anul 1957 locuiesc în municipiul Sibiu, sunt căsătorit, am o fată studentă.

Sunteți deputat și am înțeles, din anul 1990, președintele organizației județului Sibiu al Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat. Ce v-a determinat să intrați în viața politică și de ce în PNȚCD?

- Două motive. Primul, familia mea, prin structură, concepție și aspirații, deși a trăit o viață dură și aspră în Munții Apuseni, în simplitatea ei a fost sensibilă la idealurile de veacuri ale poporului român spre libertate și demnitate. După Decembrie 1989 s-a deschis calea luptei în viața politică românească și n-am înțeles să stau pe tușe, cum se spune. Al doilea, tatăl meu ca și unul dintre frații mei mai mari, de profesie medic, și-au dat viața pentru aceste idealuri, primul fiind ucis în septembrie 1940 de trupele maghiare de ocupație cu prilejul retrocedării Ardealului de Nord, iar secundul a fost condamnat la moarte și executat de regimul comunist în anul 1958, pentru luptă activă în zona Munților Apuseni împotriva ocupației sovietice și instaurării comunismului în România. Mă scot deopotrivă dorinței și voinței lor neștăruite de a vedea o Românie liberă, demnă și prosperă. Ca atare, m-am angajat în luptă din imbold propriu ca și dintr-o datorie de sânge.

De ce în PNȚCD? Pentru că prin trecutul său, prin doctrină, prin dăruire, prin principialitate și verticalitate, PNȚCD se apropie până la contopire cu spiritualitatea poporului român, bazată pe credința puternică în perenitatea ideilor de moralitate,

dreptate socială, democrație adevărată, patriotism fierbinte, toleranță și solidaritate umană. Aceste idealuri nu sunt de împrumut ci fac parte din însăși structura și ființa poporului român.

Cum se resimte la Sibiu revenirea în viața politică a PNȚCD?

- Firește, ca în cazul oricărei refecțiuni. Avem membri de partid dinainte de 1947, mulți dintre ei foști deținuți politici care, cu înțelepciunea și experiența lor, imprimă marii masă de membri - tineri, elevi, studenți, femei - bărbați de toate vârstele, suflul acțiunii politice. Suntem într-un stadiu destul de avansat de organizare. Avem peste 70 de organizații locale - municipale, orașenești, comunale, sătești cum și organizații speciale: de femei și elevi - unele dintre cele mai bune din țară - de tineret și studenți, organizații muncitorești. Împreună cu un mănunchi de entuziaști și generosi, lucrăm cu pasiune și dăruire la reorganizarea PNȚCD în rolul și structurile pe care le-a avut în viața socială și politică a județului Sibiu până în anul 1947 și, ținând seama de imperativele politice ale vremii pe care o trăim, ne implicăm cu seriozitate, convingere și răspundere în urmirea din loc a cărutei acum înfotmolate.

Cât timp vă rămâne pentru activitatea parlamentară?

- Suficient. Anii de muncă în avocatură îmi servesc la organizarea timpului iar pregătirea juridică mă ajută să mă descurc în itele procesului de legiferare. Fac parte din Comisia pentru Drepturile Omului, Culte și Minorități cum și din Comisia specială de examinare și avizare a proiectelor legii minorităților. Sunt de asemenea și unul dintre reprezentanții PNȚCD în Consiliul Național Consultativ pentru Integrare Euro-Atlantică.

Am sesizat o serioasă implicare a dv. în dezbaterile problemelor politice în Parlament.

- Este o implicare absolut necesară. Sub ochii noștri se derulează și așteptăm să prindă contur cristalizarea și limpezirea orientării României atât în ce privește natura autentică a regimului politic

intern cât și orientarea și așezarea ei în planul raporturilor internaționale. Două probleme de importanță covârșitoare pentru evoluția de viitor a țării în care socot că trebuie să se implice cu maximă simț de răspundere toți cei ce și-au asumat întru-fel sau altul, sarcina demersului politic.

În această ordine de idei, cum apreciați momentul politic actual?

- Dramatic. Cei care în decembrie 1989 s-au așezat cu de la ei putere - și sprijiniți de la rășări - la cârmă, n-au dat dovadă de patriotism, ceea ce nu era de altfel de așteptat. Dimpotrivă, așezându-se de-a curmezișul firesc al devenirii lucrurilor, au ignorând mesajul Revoluției, n-au pregătit să lovească cu brutalitate în tot ce le-a stat în cale, în numele unicului scop meschin: menținerea cu orice preț a puterii politice crypto-comuniste. Le-au căutat prada economia, ordinea, morala, munca - factori creativi decisivi - cultura, speranța de mai bine. Avem realitatea tristă și dezolantă pe care o trăim zi de zi. În ultima vreme, o ofensivă calculată, cu încălcarea oricăror norme democratice și legale, împotriva opoziției, la loc de frunte fiind înălturarea primarilor și consilierilor acestora. Un atac direct la adresa voinței majorității electoratului român.

Cum apreciați reacția forțelor de opoziție?

- Insuficient de coerentă și insuficient de fermă. Sub ochii noștri se dă bătălia pentru democrație. Este nevoie de mai multă înțelepciune, trebuie lăsată la o parte orgoliile, urmărind cu perseverență telul suprem al bătăliei: o Românie democratică, demnă și prosperă. Sper să înțeleagă tot românul că acest tel nu-l pot realiza acei care timp de zeci de ani au fost educați în spiritul comunismului, stâlpii și făuritorii acestuia în România.

Ce mesaj transmiteți cititorilor „Dreptății”?

- Sănătate, voință și puterea de a se angaja efectiv și eficient în lupta pentru împlinirea idealurilor noastre.

A. G.T.

Academicianul Horia Scutaru, membru al Partidului Național Țărănesc Creștin Democrat

Adunarea Generală a Academiei Române din 7 februarie 1995 a ales pe fizicianul Horia Scutaru, membru titular al Academiei. Academicianul Horia Scutaru este membru al PNȚCD, membru fondator al Solidarității Universitare și participant la campania electorală a CDR.

Acad. Scutaru provine dintr-o familie de intelectuali cu principii morale ferme, idealuri înalte și credință în Dumnezeu. Ambii părinți au trecut, ca deținuți politici, prin închisorile comuniste. A absolvit Liceul „C. Hogas” din Piatra Neamț și Facultatea de Fizică a Universității din București, ultima cu diploma de merit în specialitatea fizică teoretică. S-a căsătorit cu Cornelia Ungureanu și au două fice. Este doctor în fizică și cercetător științific principal la Institutul de Fizică Atomică, secția de Fizică Teoretică.

Nu a fost membru al PCR și nu a colaborat cu regimul comunist. Ca urmare, nu a fost promovat profesional corespunzător rezultatelor științifice proprii și s-a refuzat vizitele științifice în țări din afara lagărului comunist.

Academia Română a recunoscut rezultatele sale științifice în diverse domenii ale fizicii teoretice: teoria nucleelor atomice ușoare, mecanica și optica cuantică, teoria cuantică a informației și a. Aceste rezultate au fost publicate în importante reviste internaționale și preluate de cercetători din: Elveția, Germania, Canada, SUA, Anglia, Rusia, Spania etc. În literatura de specialitate, se vorbește de „stările coerente în sens Scutaru”. A fost distins cu Premiul „D. Hurmuzescu” al Academiei Române (împreună cu Dr. Mircea Iosifescu). În semn de recunoaștere a valorii rezultatelor sale, în anul 1993, a fost ales membru corespondent al Academiei Române și a devenit reprezentantul României în Comitetul Est-Vest al Societății Europene de Fizică.

În mai 1994, a semnat, împreună cu alți 38 de membri ai Academiei Române, o scrisoare adresată Majestății Sale Regele Mihai, prin care îl invitau să celebreze Sfintele Paști în București. Acad. Scutaru considera această semnătură ca „o modestă, dar clară contribuție a unui fizician la afirmarea credinței în valorile tradiționale a românilor și în necesitatea desprinderii de formele de guvernament impuse de tancurile bolșevice”. De asemenea, îl militează pentru ca în Parlamentul României să existe și personalități cu o reală carieră în cercetarea științifică, care să lupte pentru scoaterea acestui domeniu specific intelectual din poziția de „Cenușească” a procesului legislativ și a Bugetului de Stat.

(Urmare din pag. 1)

În art. 16 sunt înscrise cheltuielile bugetare pentru domeniul economic. Intervenția dlui deputat Barbu Pițigoi s-a referit la cereri de majorare a alocațiilor și anume: 5 miliarde lei pentru laminorul de sine de cale ferată de la S.C. Sidera - Călărași, 2 miliarde lei pentru transportul în comun în orașul Pitești, 2 miliarde lei pentru introducerea de gaze naturale în orașul Costești. A mai cerut fonduri și pentru lucrări pe șoseaua de centură și două pasaje de nivel în orașul Pitești ca și pentru construirea bibliotecii județene și terminarea muzeului din același oraș. De asemenea, dl. deputat Barbu Pițigoi a criticat și investițiile din străinătate începute în anii CAER în sume de peste 1 miliard de dolari și pentru care nu există nici un fel de garanție că se vor obține rambursarea creditelor într-un viitor previzibil.

Art. 17 privind finanțarea Programului Național de cercetare-dezvoltare a suscitat intervenția mai multor deputați. Dl. deputat Gabriel Tepelea a solicitat majorarea sumei alocate Academiei Române prin sistemul concurențial „Grant” cu încă 10 miliarde lei. Propunerea susținută și de alți 11 parlamentari s-a soldat cu o majorare de 1,8 miliarde lei. Tot pentru o majorare a fondurilor pentru cercetare a pledat și dl. deputat Mircea Munteanu, iar dl. deputat Costel Păunescu a evidențiat scăderea numărului de cadre de cercetare cu 25% din 1989 și până în prezent ca și retribuirea absolut inacep-

tabilă a acestor vărfuri ale gândirii și creativității românești. Comentând prevederile art. 23 dl. deputat Mircea Munteanu a propus ca proporția în care se blochează creditele bugetare ale ordonatelor principali de credite să scadă de la 20% la 10% din prevederile anuale.

Iar la art. 24 același deputat a criticat valoarea prea mică a sumelor defalcate din impozitul pe salarii și a transferurilor dirijate de la bugetul de stat către cele locale. În același articol dl. deputat Paul Alecu a arătat că pentru județul Călărași bugetul de stat a alocat o sumă care plează acest județ pe penultimul loc din țară, reducând la jumătate sumele pentru investiții față de ceea ce solicitase consiliul județean. El a cerut o suplimentare cu 10 miliarde lei a bugetului pentru jud. Călărași, propunere care nici măcar nu a fost supusă la vot deoarece dl. Adrian Năstase, care conducea ședința, a considerat că reducerile din fondul alocat Casei Parlamentului care trebuie să compenseze aceste alocări, nici nu sunt de luat în discuție.

Dar cel mai controversat articol a fost art. 26 la care un amendament judicios adoptat în Comisia de finanțe a celor două Camere a fost respins de dl. ministru de finanțe Florin Georgescu. Acesta a dorit ca respectivul articol să prevadă ca repartizarea sumelor defalcate din impozitul pe salarii și a transferurilor să fie făcută în cadrul fiecărui județ, între comune și orase, de către organele Ministerului de Finanțe. În felul acesta s-ar fi încălcat

în mod grav prevederile legii 69 de organizare administrativă prin anularea oricărei autonomii a autorităților locale și revenirea la centralismul birocratic. În această situație pentru a împiedica adoptarea art. 26 în formularea dorită de Ministerul de Finanțe grupul parlamentar PNȚCD a hotărât să nu participe la vot. În acest fel ne mai existând cvorumul ședința a fost suspendată. Obstrucția făcută de PNȚCD la votul asupra art. 26 a avut rezultate favorabile asupra dezbaterilor parlamentare, ea obligând Guvernul și partidele care îl susțin să accepte o soluție de compromis. În pauza care a urmat ședinței s-a găsit o soluție de compromis prin prezentarea unui amendament propus în paralel de dl. deputat Mircea Munteanu și de Consiliile de Buget și Finanțe prin care se acordă competență în materie financiară autorităților locale alese, consilierilor locali și consilierilor județene. În această formă articolul a fost adoptat.

La sfârșitul dezbaterilor asupra proiectului bugetului de stat PNȚCD considerând așa cum a arătat prin diversele luări de poziție ale membrilor săi că nu sunt îndeplinite unele condiții majore privind realizarea unui buget stimulator pentru economie și echitabil pentru populație a decis să nu voteze bugetul în structura prezentată.

Votul final asupra bugetului de stat a consemnat următorul rezultat: Voturi pentru 244, voturi contra 102, abțineri 34.